

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
—
Issued daily except Sundays and holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostor:
2837 E. Lawrence av.
Office of publication:
2837 E. Lawrence av.
Telephone: Lawrence 4635.

LETO—YEAR XIII.

Čena lista
je \$5.00.

Entered as second-class matter January 26, 1912, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of October 3, 1917, authorized on June 14, 1912.

Chicago, Ill., sredo, 25. avgusta (August 25th) 1920.

Subscription \$5.00
Yearly.

STEV.—NUMBER 199.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

POLITIČARNI STARIH STRANK CENJAJO SEMINTJE.

V 23. VOLILNEM OKRAJU SE NI ZDRUŽENJE STARIH STRANK ZANESLJIVA RENO.

Dan se pobirajo prostovoljni denarji za soc. stranko v New Yorku je 10. september.

New York, N. Y. — Voditelji demokratične in republikanske stranke se ne morejo združiti na kandidata v 23. volilnem okraju, v katerem kandidira socialist Charles Solomon. Izredne volitve za legislaturno zborstvo se vrše že 16. septembra t. l. V drugih volilnih okrajih so menda demokratje in republikanci prišli do sporazuma. Te vesti o sporazumu se menjajo skoraj vsaki dan. Če danes pride v javnost, da je bil sporazum napravljen, je takoj drugi dan skoraj zanesljivo poročano, da sporazum še ni dovršen stvar.

Iz teh vesti je spoznati, da voditelji republikance in demokratične stranke enako semintje in sami ne vedo, kaj naj store. Če se na pr. dogovore, da nastopijo skupno proti socialističnemu kandidatu, se menda takoj kesajo tega sklepa. Seveda ne store tega, ker privlačijo zmago socialističnemu kandidatu, ampak ker se boje, da povečajo s svojim dinom moč nasprotne stare stranke. Radi bi videli, da so socialisti tepeji v volilnem boju, toda sado zmage ne privlačijo drug drugemu. Zavedajo se pa, če pojda stari stranki vsake snave v volilni boj, bosta prav zanesljivo tepeni.

Med tem ko vlada ta neomahljivost starih strank — republikance in demokratične, so socialisti popolnoma sloini in se pripravljajo za volilno bitko. Agitacija je v polnem zamahu, shodi se sklicujejo in organizirana je tudi agitacija od ust do ust. Voditelji socialistične kampanje so izdelali tudi načrt, da dobe prostovoljne prispevke za financiranje volilne kampanje. V ta namen se bodo nabirali prostovoljni prispevki dno desetega, enajstega in dvanajštega septembra. Najprej je bilo določeno, da se prostovoljni prispevki za volilno kampanjo pobirajo šele v oktobru. Ker je pa guvernir odredil izredne volitve za legislaturno zborstvo za dne šestnajstega septembra, je bilo treba spreminiti datum.

Dne desetega septembra bodo posebni odbori obiskali delavce v delavnicah in pojdejo od delavca do delavca za prostovoljne prispevke. Enajstega septembra bo do odbori stali na raznih vogalih, na katerih je zelo živahen promet. Tu bodo dali vsakemu pasantu malo znamenje, ki bo kaj daroval v volilni sklad socialistične stranke. Dvanajštega septembra bodo pa odbori obiskovali delavce na domovih.

Seveda bodo odbori apelirali za prostovoljne prispevke le na delavce in take osebe, ki simpatizirajo s socialistično stranko. Socialistična stranka se ne more obračati na podjetnike, kompanije, korporacije in bankirje za prostovoljne prispevke, kajti ti podpirajo s svojimi gotostmi in tihočasti stari stranki. Ravno tako se ne morejo obrniti za prispevke na finančnike v Wall Streetu, kajti od tam podpirajo le kandidat starih strank, nimajo pa denarja za kandidate, ki jih postavijo delavci.

VILLA JE DOKONČAL, NADOMESTIL GA JE ZAMORA.

Washington, D. C. — Ameriški poslanik je poslal informacije iz glavnega mesta Mehike, da je mehiška vlada odredila, da se izloči handit Zamora, ki je odvedel s sabo nekaj Američanov in britskih podanikov.

Vlada je baje poslala večji oddelek vojske v handitovo kraljestvo, da napravi konec njega handitakemu vladanju.

SVETOVNA STAVKA POMENI KONEC VOJNE.

MEDNARODNA CENTRALA APELIRA NA SVOJIN 27.000.000 ČLANOV.

Organizirano delavstvo mora prenehati biti orodje imperijalizma in militarizma, prvi apel.

London, Angl. — Mednarodna zveza strokovnih organizacij v Rotterdamu je izdala proklamacijo na delavstvo vsega sveta, podpisano od raznih voditeljev evropskega delavstva, v kateri priporoča, da se delavci odločno postavijo po robu proti vsem vojnarnam v bodočnosti.

V proklamaciji se glasi na nekem mestu, ki je bila priobčena v dnevniku "Times": "Najboljša metoda za preprečevanje bodočih vojn je v odklonitvi se prevajajočih vojaških čet in vojnega materiala."

Proklamacija nadaljuje na nekem drugem mestu: "Organizirano delavstvo mora prenehati biti sokrivce imperijalizma in militarizma in le odločna ljudska akcija bo rešila slovočvo."

Proklamacija dalje priporoča, da se ne sme municija prevajati po železnih in na parniških. Ravno tako se ne sme prepeljati en sam vojak. Ustaviti je treba takoj izdelovanje vojnega materiala, ko je bila proglašena vojna.

Proklamacija pravi, da se pozove delavstvo vsega sveta na splošno stavko, če ne bodo druga sredstva prinesla zadovoljstva uspeha.

Proklamacija zaključuje: "Tevaritvi v tem listu je bila naša organizacija, ki se bo zoperstavila vojni, sedaj je močna, ker šteje sedem in dvajset milijonov članov, toda njena moč se nahaja v prepričanju, ki jo preveva. Ta organizacija ima v svojih rokah moč, da reši svet pred sirovostjo, ki je za nami. Vojna vojni!"

BRZOVIAK V JARKU.

Coralville, Iowa. — Brzovlak rocklandake železnice je skotil raz tir in zaril v jarek. Ena šenška je zadobila smrtonosne poškodbe, več potnikov pa teške poškodbe. V jarek je skočila šest pasazirskih voz. Nareda se je dogodila na ogibališču. Lokomotiva je prevokila ogibališče brez neugode, toda vozovi na njo so zapustili tir. Tekni Pullmanovi vozovi so ostali na tirih.

Železničarji izjavljajo, da bi bila nesreča še večja, da ni na mestu nesreče zemlja ob železniških tirih izredno mehka.

Prekucnila sta se tudi poštni in ekspresni voz, toda usluženecem se ni zgodilo nič hudega.

POLITIČARJI STARIH STRANK SI BELJO SVOJE GLAVE.

Washington, D. C. — Odkar je legislatura v Tennesseeju sprejela šenško volilno pravico, si političarji starih strank belijo svoje glave in razmišljajo, kako bodo šenške glasovale. Več alimanj sta obe stranki krivi, da se je volilno pravica za šenške tako zavlekla, čeprav voditelji obeh strank kriče, da ima edino tista stranka zasluge za izvojevanje šenške volilne pravice, h kateri pripadajo. Poleg se političarji obeh strank zanemarjajo socialno zakonodajo, o kateri sodijo šenške vs druge kot hladnokrvni političarji, ki so le takrat za socialno zakonodajo, če upajo, da jim utrdi njih politično moč.

Spominjajo se svojih političnih grehov in zato so v skrbeh, kako bodo šenške glasovale.

MATI JE ODDALA STREL NA SVOJEGA OTROKA.

Washington, Pa. — Mrs. Margaret McQuown je oddala strel svoje petletne hčerke in jo teško ranila. Polcija izjavlja, da mati ni pri zdravi pameti.

RUSIJA POMNOŽUJE ARMADO NA JUGU.

POLJSKA ARMADA UGROŽENA NA HRBTOM.

Sovjetska vlada prevaša armado s poljske fronte na jug.

Carigrad, 24. avgusta. — Sovjetska armada, ki operira proti Vranglu je bila v zadnjem času zelo ojačana in 200.000 moč operira med rekama Dnjeper in Don. Polovico sovjetske armade je sedaj že v južni Rusiji, ki imajo namen popolnoma uničiti Vranglovo armado. Rusija je vzela večje število svojih čet s poljskega bojišča in poslala v južno Rusijo, da obratna s Vranglom.

London, 24. avgusta. — Umik sovjetske armade izpred Brest-Litovska je bilo uradno potrjeno v Moskvi, kot poroča brezlična brzojavka, ki se glasi:

"Vroči boji se vršijo na fronti vzhodno od Wlodave in Holna in Lublina. V okolici Orlekov so naše čete potolkle sovražnika. Vroča bitka se nadaljuje severno od Ostrove (50 milj severno vzhodno od Varšave. V okolici Halicov (65 milj jugovzhodno od Lvsava) so naše čete napredovale na veli iri ob reki Zlota Lapa, kjer se je razvila huda bitka za prehod čez to reko. Na Krimu so naše čete potolkle sovražnika, ki se umika v neredu."

Varšava, 24. avgusta. — General Budenijeva armada napreduje proti severu in je prišla ogrožati poljske armado za hrbtom. Namen te armade, da popolnoma obkroži Lvov in napade poljske čete za Lvovom, od katerih je oddaljen le nekaj 200 milj.

Carigrad, 24. avgusta. — Med Vranglovimi častniki je nastal prepričanje in najbrže pride do razkola v njegovem "štabu". Vred tega je ustavil vse večje vojne operacije in to priliko je sovjetska vlada sedaj porabila in pričela ojačati svojo armado, da porazi in razkropi njegove čete.

STAVKOVNE STRAKE PLETENINARSKIH DELAVCOV SO BILE OPROŠČENE.

New York, N. Y. — Sodnik H. Reynolds je oprostil tri in dvajset stavkovnih strah pleteninarških delavcev. Doslej je bila samo ena petnajstletna deklica-kasnovana s dvema dolarjema denarne globe na sodišču za otroke. To se je zgodilo takoj v začetku stavke.

Na delo se je zopet vrnilo tri sto pleteninarških delavcev, ker so podjetniki podpisali pogodbo. Tudi iz te stavke bodo prišli podjetniki tepni, kajti delavci so solidarni, stavkokezev pa ni dobili. Zdi se, da delavska solidarnost postaja vedno bolj krepkeja in da je denar vržen v vodo, ki ga izdajo podjetniki za oglašanj v velebizniškem časopisu za novačenje stavkokezev.

ZADRUŽENISTVO V KANSAŠKEM RUDARSKEM OKRAJU.

Pittsburgh, Kans. — Rudarske konzumne zadrage so se zedinile, da ustanove svojo velenakupno družbo, ki bo zanje nakupovala potrebštine na debelo. Kamen do kamna palača, en do zrna pogarja. Tega izreka se drži tudi tukajšnji rudarji, ki so poznani po vseh Zdrženih državah, da so naprednega duha.

KLASAJNA S DENARJEM JE ŠLA.

Chicago, Ill. — Vlomilec so udrili v brzojavni urad na Zapadni Madisonovi ulici in odnesli iz njega blagajno z devet sto dolarji.

OTROK JE PADEL V LUG.

Pittsburgh, Pa. — 3-letni George W. Davidson je padel v škat vrelega luga. Nekaj ur kasneje, ko so ga potegnili iz njega, je umrl v strašnih mukah.

POLJAKI NESMEJO PREKORACITI RUSKE MEJE.

TAKO SVARI AMERIKA POLJSKO.

Anglija se je pridružila Ameriki.

Washington, D. C., 24. avg. — Zdrusene države so poslale noto poljski vladi, da njene čete ne smejo prekoračiti v sedanjih protiofenzivi naravnih mej Poljske, kot se bile določene na mirovni konferenci v Versaillesu. Noto je izročil poljski vladi ameriški zastopnik v Varšavi.

Stališče Zdr. držav glede invazije Rusije je bilo označeno natančno že v noti, katero je predsednik Wilson naslovil na italijansko vlado glede Rusije.

Zdr. države so pozvale tudi ostale zavezničke, da naj se ji pridružijo v tej zadevi, da bo ruski teritorij, kakor je bil določen na mirovni konferenci, ostal nedotaknjen in da naj se izjavijo, da ne bodo dopustili, da bi poljske čete invadirale ruski teritorij.

Velika Britanija se je pridružila Ameriki, da se prepreči druga invazija Rusije od poljske armade in neuradno se poroča, da je poljska vlada se pristala na to, da ne bodo njene čete vdrle v rusko ozemlje.

Pojasneno je tudi bilo, da so bila etnografske meje nove poljske republike določene od vrhovnega sveta zaveznikov v Parizu in te se morajo vpoštevat.

POLJSKA KAVRILA FREDBROVNE POSOJE SOVJETSKO VLADO.

Nemčija svari poljske pred invazijo Šlesije.

London, 24. avgusta. — Poluradna poročila naznanjajo, da je Poljska savgila premirovne pogoje s sovjetsko vlado in sicer: 1. Razoroženje poljske armade; 2. ustanovitev armade iz delavcev in 3. brezplačna razdelitev zemlje družinam vojakov.

Nadalje se poroča, da je Poljska vložila formalni protest, da bi sovjetska vlada obdržala 200.000 moč močno armado in izjavlja, da je tako številna armada premočna. Zunanji urad je objavil, da je Rusija sklenila snizati rusko in ukrajinsko armado na 200.000 moč. Zunanji urad je v posesti premirovni pogojev ruske sovjetske vlade, katere so dobili poljski premirovni delegatje v Minsku.

Pariz, 24. avgusta. — Dr. Walter von Simons, nemški zunanji minister, ki se sedaj mudi v Švici, je izdal svarišino noto, da bo Nemčija prisiljena napovedati Poljski vojno, ako slednja okupira gornjo Šlesijo pod pretvezo, da je bila napadena in ako Nemčija ne dobi zadostneja od zaveznikov. Italijanski list "Stampa" je prinesla namreč naslednjo izjavo Simonsa: "Ako poljska armada nasade gornjo Šlesijo pod pretvezo, da je bila napadena, mora Nemčija opozoriti na to zavezničke. Ako se zaveznički ne bodo brigali za to, je Nemčija primorana napovedati Poljski vojno."

ČE SI RAVNATELJSTVO NE DA UKAZOVATI...

Joplin, Mo. — Delavke v tovarni McKees-Marks kompanije, v kateri izdelujejo amodke, so organizirale in formulirale svoje zahteve, katere so predložile ravnateljstvu. Ravnatelj je pa zelo ponosen mož in je rekel, da si ne da "ukazovati" od delavskih agitatorjev. Delavke so mu pa odgovorile, ker ne morejo prehraniti sebe s krasno mezo od \$2.50 do \$6 na teden. La lahko sam dela v tovarni. Reke so, da ostanejo doma, dokler ravnatelj ne sreča pamet in bo drugače z njimi govoril.

VREME.

Gorkeje, lahki vzhodni vetrovi. Solnčni vzhod ob 6:07; solnični zahod ob 7:37.

MADŽARSKI NAZADNJA-KI SE BOJE DELAVCEV.

PRIPRAVLJAJO SE ZA NOVE POGROME.

V javnosti so dolele novosti o beštalnosti Horthyjevih krvnikov.

Dunaj, 7. avgusta. (Pismono poročilo). — Horthyjev režim je stralen in ne pozna milosti in zaradi tega se tudi Horthyjevi krvniki boje delavske osvete. Med pripadniki Horthyja kroji odprto govorica, da je treba prirediti s novimi pogromi, kajti če se to ne zgodi, se bodo delavci bresli svojih mušiteljev.

Horthyjevi pristadi so sklicali sejo svojih višjih somišljenikov, na kateri so se razgovarjali o novih pogromih. Take poroča dunajska socialistična "Arbeiter Zeitung". Te ministrske seje se je udeležil tudi Biba, najbrutalnejši obolevalec Horthyjevega režima. Da se izvedejo načrti belih teroristov je bila sprejeta resolucija, ki postavlja na čelo sloganega Biba in njegove še bolj razupite tovariše Hejssaa, Ostenberga in Baughaja oficijnega oddelka, ki šteje, 2.300 članov.

"Društvo probujenih Madžarov" in Friderikova skupina sta oblikovali pomoč, Horthy je pa videl, da se napravi slepega in videl pogromov, ampak kadar pride pogromi, bo izgini in Buda-peste.

Zaradi takih priprav in kar postaja vedno bolj jasno, da sedanjí belí nastaniki še niso nastleni s prelito krvjo, ne narekava nezadovoljnost le med delavci, ampak se celo hitro množi med kmeti, ki se se naveličali dnoela krštanke socialnega terorizma.

Horthyjevi nastaniki so o ljudskem mnenju popolnoma podučen in zaradi tega jim podasi leze strah v kosti in se ne boje le delavske osvete, ampak jih je še bolj strah pred kmeti, ki so bili preje njih glavna opora.

Največji in najbolj brutalni teroristi se sprehajajo v oficirskih uniformah, visokih škornjnih, ki še zdavne sodijo v muzej, in jahaških hlačah. Tej bandi se zdeha po slatih časih, ki jih je imela, dokler je vladala še železna pest Habsburčanov. Ti oficirji uganjajo največje brutalnosti nad delavci.

List "Revija" poroča o nekaterih zadnjih činih belih teroristov, katerih so možni le ljudje, ki nimajo nič človeškega v sebi.

Tako je bil na pr. izpuščen iz zapora 68-letni lidovski rabin Emanuel Low v Szegedu. Komaj je bil nekaj dni prost, je bil interniran v njegovi lastni hiši. Ponoči so prišli oboroženi teroristi in prepodili stražo. Vlomili so v hišo in neumamljeno pretepli starika. Njegove poškodbe so tako teške, da jim mogoče podleže. Teroristična banda je sicer priznala vliom v rabijsvo hišo, oficijelno je pa tajila, da je bil starček pretepen.

V Szabolzu so oficirji madžarske narodne armade prijeli 68-letnega notarja Hartmana. Vlekli so ga v kasarne v Hygieghaza. Tukaj so ga mučili tri dni, odrezali so mu konec jezika in njegovo telo oskrunili še na drug način.

Ko so se tretji dan s človeško kožo prevlečene zveri naveličale mučiti starika so ga ubile... Mrtvo truplo starika so izročili njegovi družini. Hartman ima petnajst sinov in hčera. Vodja teh oficirskih bestij je bil neki kapitan Budahazy, kateremu se ni skrivil las na glavi, dasiravno je vsi obični znano, da je on krivec.

JEZERO SE NI DALO ŽRTEV IZ SEBE.

Sault Ste. Marie, Mich. — Dandaj se je iskazalo iskanje žrtev, ki so utonile, ko je nastala na parniku "Superior Cityju" po koliziji razstrelba, zastoj. Rešilne ladje so se vrnile v pristan, ne da bi našle utopljence.

KAKO GOSPODARIJO PRIVATNI ŽELEZNIŠKI INTERESI.

DEFICIT POD PRIVATNO KONTROLO JE VEČJI KOT POD VLADNO.

Ta dejstva priča o nezmognosti privatnih podjetnikov.

Washington, D. C. — Izjava, ki jo je podala zvezna meddržavna trgovska komisija, je hudo udarec za privatne železniške interese in finančnike v Wall Streetu, kajti komisija izjavlja dosti jasno, da je deficit pod privatno kontrolo veliko večji kot pod vladno. Ta izjava tudi revanšira vladno železniško kontrolo, ker privatni interesi niso ničesar opustili, kar je njim slutilo, da omurijo vladno železniško kontrolo, pri ljudstvu, vrhu tega so pa še kričali, da železnice ne bodo imele deficita, če se vrnejo pod privatno kontrolo.

Prvih šest meseev v letu 1919, to je pod vladno kontrolo, so znašali obratni troški 88.6 odstotkov od obratnih dohodkov. Pod privatno kontrolo so se pa obratni troški pomnožili na 93.7 odstotkov od obratnih dohodkov. V juniju so pa privatni podjetniki dohili še slabše spriljevale. Pod vladno kontrolo so znašali obratni troški 83.5 odstotkov od obratnih dohodkov, pod privatno kontrolo pa znašajo 96.7 odstotkov. Privatni interesi se ne morejo izgovarjati, da so imeli slabe dohodke, ker so bili dohodki pod privatno upravo vsači kot vladno, ako se vpošteva jo železnice kot celota.

Poročilo, ki ga je podala zvezna meddržavna trgovska komisija, govori v prid vladni železniški kontroli tako jasno, da ga ne morejo pobiti privatni interesi.

Zvezna meddržavna komisija je torej izvršila hvalevredno delo v interesu ameriškega ljudstva, da je podala to poročilo javnosti, kajti mnogo ljudi je verjelo, da so privatni podjetniki res umojnej obratovati železnice kot vlada. Zda je ta legenda zmognosti privatnih podjetnikov, ki so jo spravili privatni interesi v svojo korist v velebizniško časopisje, izgubila vso verojetnost, kajti kdor se zda verjame, da so privatni interesi zmogneji obratovati ameriške železnice kot vlada, temu ni pomagati, ker ga ne bodo prepričali še jasnejši dokazi.

KRZNARSKI DELAVCI EMAKUJEJO.

New York, N. Y. — Stavka krznarskih delavcev se traja dvanaest tednov in krznarski podjetniki, ki so bili tako trmoglavci, da niso hoteli podpisati nove pogodbe s organizacijo krznarskih delavcev, so na robu bankrota.

Poskušali so dobiti stavkokeze in so plačevali drage oglave v velebizniškem časopisju, toda uspeha ni bilo. Pametni podjetniki so podpisali pogodbo s organizacijo in dozdaj je še podpisalo dve sto pet in šestdeset podjetnikov pogodbo, po kateri bodo krznarski delavci delali le štirideset ur v tednu, delo pa mora biti enako razdeljeno na vse delavce. Pogodbe nočejo zdaj podpisati le izredno trmoglavci podjetniki. Pa tudi ti bodo prejalislej prišli do spoznanja, da s svojo trdovratnostjo škodijo le sebi.

PONEMEREN NAPAD NA SKLADIŠČE ŽGANJA.

New York, N. Y. — Piratje, ki kradejo v skladiščih ob reki in odnesejo iz njih vse, kar ima zanje vrednost, so poskušali opletniti skladišče na pomolu North Riverja, v katerem je za pet sto tisoč dolarjev žganja. Opazili jih je ponočni čuvaj, ki je takoj nanje oddal par strel in ki so tako prestrašili pirate, da so nekateri poskakali v reko. Polcija sodi, da so tisti utonili, ki so skofili v reko.

Rumunija in Jugoslavija.

Is potnih spominov E. Aleksander Powella.

Ker sem hotel obiskati še druge balkanske države, sem posele rumunskega ministrskega predsednika Bratiana, ki se je ravno mudil v Parizu kot delegat mirovne konference, in mu izrekel željo da je moj namen potovati po Balkanu in obiskati tudi njegovo domovino, se je pri tej moji prošnji razsrdil, akošil na noge in mi ostro in jezo odgovoril: "Major Powell, vi bi že morali vedeti, da Rumunija ni na Balkanu, nikdar ni bila in tudi nikdar ne bo." Prišel sem se opravičevati, kolikor sem se le mogel, toda pri tem pa mislim svoje in tudi prišel do zaključka, zakaj da se je rumunski ministrski predsednik tako razsrdil na to mojo opazko.

Rumunci so vsi odločno proti temu, da bi se prištevale njih domovina ali država med države balkanskega polotoka, ali "polotoka večnega prepira." Rumunji so v tem oziru istega mišljenja kot kreoli v južnih državah Unije, ki se takoj razburijo, ako jim kak državljani iz severnih držav Unije opomni, da se v kreslin pretaka tudi kri črna.

Doslovno geografsko Rumunija v resnici ni del Balkanskega polotoka. Po zadnji svetovni vojni je postala Rumunija čista največja država v Evropi in njena površina je skoro enaka površini Italije in njeno prebivalstvo znaša domalega tri četrtine prebivalstva Španije. Marsikdo se bo mogoče čudil, ako omenim, da je širokost Velike Rumunije od vzhoda do zapada enaka širokosti Francije od Angleškega kanala do Sredozemskega morja.

Vedel demoralizacije železnicega prometa v Traciji in Bulgariji med Carigradom in Rumunijo smo se odločili, da potujemo s parnikom do Konstanze in od tu po železnici v Bukarešto, glavno mesto Rumunije. Pred vojno je bil najboljši parnik, poštini parnik Karol I. ki je bil najlaksuriznejše opremljen izmed vseh parnikov, ki so pluli v Sredozemskem morju in enakega bi bilo treba iskati. Več kot eno leto je bil v rokah boljševikov in sedaj je bil v zelo slabem stanju in zelo zanemarjen. Manjkalo se tudi ni onih nadležnih živalic, katere črti vsak potnik in sploh vsak človek, katerih je bilo na parniku polno kot min v Črnem morju.

Konstanca je glavno pristanišče Rumunije in se nahaja na mali vilični iz katere je krasen razgled po Črnem morju. Pristanišče je zelo dobro in od vseh strani dobro zavarovano pred morskimi viharji. Na eni strani pristanišča se vrtijo velike žitnice, v katere spravljajo žitni prekupci žito, katerega pokupijo od rumunskih kmetov, na drugi strani so pa ogromni oljni nabiralniki, ki so last neke ameriške oljne korporacije. Ulice so vse iz kolikor toliko snažne in tlakovane z zemeljsko smolo, na obeh straneh se pa vzdigujejo lepe stavbe, gostilne, restavracije, kavarne in razne prodajalne kakor tudi uradi. Ob obrežju so pa krasne vile rumunskih bogatašev. Konstanca je zelo priljubljeno prezimovališče rumunskih kapitalistov in tudi poleti ne manjkajo letovišarji. Tu je spomenik rimskega pesnika Ovida, ki je baje živel v tem kraju dalj časa v izgnanstvu.

Nekake 150 milj od pristanišča Konstanca je mesto Bukarešta. Pred vojno je potreboval vlak Orient Ekspres da ne štiri ure. Toda sedaj potrebuje navadno vlak za to pot okrog 24 ur. Naš vlak, s katerim smo potovali, je dosegel višek, kajti potreboval je samo 20 ur. Varok temu je, ker je bil most čez Donavo za časa vojne med Bulgari in Rumuniji razstreljen in se sedaj niso zgradili novega in potnike kakor tudi vso pretljajo in sploh tovor morajo prevažati v čolnih z enega brega na drugega, kar povzroča velike neprijetnosti in zamudo časa. Vlaki vozijo sploh po vseh balkanskih deželah tako neredno in redko, da vedno primanjkujejo vozovi in skoro vedno je na strelah železniških vozov skoro enako število potnikov, kot pa v yozu samem. In skoro vedno se dogodi, da se potniki v "drugem nadstropju" vozijo brez plačila, ker sprevodniki ne morejo pobirati voznine. In ti potniki so pa tudi v vedni nevarnosti. Ker sem se jaz peljal iz Konstanca v

Bukarešto se je pripetilo, da je nekaj teh potnikov zdržalo razvoz in so bili vsi ubiti.

V Bukarešto se se sedaj poznajo sledovi nemške okupacije. Vse je v neredu, kajti Nemci so pobrali vse, kar se je le dalo odnesti: Pobrali so vse stroje in sploh vse, kar je le količkaj imelo vrednosti za Nemce. Ne obratuje nobena stvar, vodovod, elektrarna, plinarne, telefon, nadulčna železnica, pocestna železnica, vse stoji. Akoravno sem bival v najmodernejšem hotelu v mestu, v Palace in najel najboljšo sobo, kljub temu smo morali svetiti s svečami, vodo so nam donakali v vrčih iz reke, ako smo hoteli imeti streljaja, smo morali iti v spodnje prostore in klicati, kajti v celem hotelu ni bilo nobenega telefona, nobenega električnega zvoneca, vodovodna naprava je bila popolnoma pokvarjena. Toda ni treba misliti, da je postrežba v hotelu radgata cena. Ne ravno obratno. Hotelirji računajo naravnost fantastične cene. Sicer je bilo mesto Bukarešta še pred vojno razpito kot najdražje mesto v Evropi, toča danes pa presega že vse meje dostojnosti. V restavraciji "Capșa" ki je najmodernejša restavracija v mestu, je sploh nemogoče dobiti kosila za dve osebi izpod 12 dolarjev.

Akoravno so glavni viri bogastva v Rumuniji uničeni, namreč oljni vrčci, katere so Rumunci sami uničili, da bi jih sov-

ražniki ne morali izrabljati, v Bukareštu ne primanjkuje denar. Vsi hoteli in restavracije so vedno polni in v njih je vedno čuti pokanje šampanjaskih zamaškov. Plesišča so sleherni večer polna plesalcev, ki so naravnost razkošno opremljena. Sploh življenje v Bukareštu se prav lahko primerja veseljačenju na Silvestrov večer v New Yorku. Se celo pariško življenje se ne more primerjati življenju v tem mestu. V jahaškem klubu je sploh nekaj vsakdanjega, ako kdo v enem trenutku izgubi desetisoč frankov. Največje plesišče v tako zvanem Chaussee Kisselew je polno do solnčnega vzhoda, kjer se opazijo najrazkošnejše oblečeni častniki in dame. Dvomim, da bi bilo še v kakem drugem enak veličnem mestu tako življenje kot je tukaj, da bi bilo opaziti na ulicah tako razkošno oblečene dame, na katerih se kar blestijo raznovrstni dragi kamni. Toda k temu naj še dodam, da so v več slučajih dragulji, katere imajo dame, boljše kot je pa njih morala. Kolikor časa se te očarljive krasotice spodobno obnašajo, jih pusti policija popolnoma pri miru, v nasprotnem slučaju pa policija ne pozna nobene šale. Kako mnenje imajo hotelirji in policija o ženskah v Bukareštu, naj navedem sledeči slučaj: Ko sem dospel z mojo ženo v Bukarešto in najel sobo v hotelu, je hotelir takoj zahteval potne liste, češ, da jih mora predložiti policiji v po-

trdilo. Naslednje jutro je hotelir vrnil samo moj potni list, potni list moje žene je pa obdržal. Vseled tega sem ga vprašal, kje je potni list moje žene. Na Balkanu je v sedanjih časih sploh nemogoče potovati brez potnega lista in vsepovsod zahtevajo potlist, akoravno potuješ mogoče le malo izven mesta, kjer si začel nastanjen.

Gospod mora vendar vedeti, da mi vedno ohrđimo potni list vsake ženske, dokler ona ne odpotuje iz mesta, mi je smehljaje odgovoril hotelir. 'Ako bi ona n. pr. izginila z vašim denarjem, z vašo uro, vrednostmi sploh, ne more zapustiti mesta in policija jo takoj prime, ker nima potnega lista. Da, taka je navada sedaj tukaj. Inenitna ideja ali ne?'

Vendar se mi je posrečilo dobiti potni list moje žene od hotelirja, toda nisem popolnoma prepričan, ali sem prepričal hotelirja, da ni nobene take nevarnosti, kot mi je on pripovedoval in da je ona v resnici moja žena. — (Nadaljevanje.)

TAKO SE GODI VOHUNU.

Juarez, Meh. — Mehške oblasti so odredile, da se deportira dr. Paul B. Altendorff, bivši tajni agent Združenih držav v Mehiki, ker je "škodljiv tujecem." Ko so Altendorffa prignali do ameriške meje, ga niso pustili v Združene države, češ, da mora dokazati, da je ameriški državljan.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street, New York, N. Y.

GLAVNICA \$1000,000.00, REZERVNI FOND \$30,000.00

Organizovana po postavah države New York, toraj Državna Banka

Priporoča se rojakom Slovincem da se v denarnih pošiljstvih in drugih denarnih zadevah obračajo na njo v svojem materinem jeziku.

Pošilja denar rojakom svojcem, kakor tudi domačim hranilnicam, posojilnicam in bankam na obresti nosne vloge. Dobiva pošiljalcem denarja od prejemnikov v starem kraju lastno ročno potrjena prejemna potrdila o prejetem denarju tekom 4 tednov, a vlagalcem pa vložne knjižice. Prejemna potrdila pošilja pošiljalcem denarja na ogled in njihovo nadaljno rabo in jamči za izplačilo vsakega poslanega zneska.

Prejema denar v Depozit plodonosno in ga na vsakratno zahtevo brez odkaza izplačuje.

Posejue denar na Liberty Bonde in druge vrednostne listine.

Prodaja šifkate za vse parniške črte preko oceana in Jadranskega morja. Zastopa vse prvoredne parniške črte in je v stanju preskrbeti vam najboljši prostor na kateremkoli parniku, ako jej to pravočasno naznaite in pišete.

Cene parniških listkov preko oceana v tretjem razredu:

Francoska črta iz New Yorka v Havro. Na parnikih: Lafayette, La Lorraine, La Savoie, Rochambeau po \$85.00. Na parniku La France \$98.00.

Cunard črta iz New Yorka v Liverpool. Na parnikih: Carmania, K. A. Victoria, Royal George in Saxonia po \$86.50. Iz New Yorka v Cherbourg. Na parnikih: Aquitania, Imperator in Maretanis \$96.00.

American in White Star črta iz New Yorka v Cherbourg. Na parnikih: Adriatic, Philadelphia in St. Paul po \$86.50. Na parniku Olympic \$96.00.

Na ostalih črtah parniških društev je cena preko oceana po \$85.00

NARAVNOST V DUBROVNIK IN TRST

Cunard in Kosullie črti. Na parnikih: Argentina, Belvedere in Columbia do Dubrovnika po \$125.00; do Trsta po \$130; na parniku Italia do Dubrovnika \$125; do Trsta \$100; na parniku Pannonia do Dubrovnika ali do Trsta po \$125, na parniku Pres. Wilson do Dubrovnika \$130; do Trsta \$125. Otroci po znižanih cenah. K vsaki od navedenih cen je treba dodati še \$5.00 za vojno takso. Cene voznih listkov se lahko menjajo brez naznanila.

Včeraj je naša banka prodajala in pošiljala Jugoslovanske krome in dinarje po sledečih cenah: 1000 kron za... \$ 12.50 5000 kron za \$ 62.00 10000 kron za... \$123.00 50000 kron za... 610.00 100000 kron za 1200.00 1000 dinarjev za 48.20 a večje svote še cenejše

Plovitev: Argentina Aug. 12.; Pannonia Aug. 28.; Pres. Wilson Sept. 14. Belvedere Sept. 21.; Columbia Sept. 28.; Argentina Oktobra 7.; Pres. Wilson Novembra 8.

V navedenih cenah zapopadeni so vsi stroški tako da je poslani znesek izplačan v svoji celoti naalovniku v stari domovini. Za točna izplačila jamči banka s svojim celim premoženjem.

Cene denarja se dnevno dvigajo in padajo. Za to računa banka poslani jej denar po borznem dnevnem denarnem tečaju tistega dneva, ko prejme denar od pošiljalca. Odpolije ga s prov pošto na določeno mesto in tekom 4 tednov prejme o pošiljstvi od prejemnika iz starega kraja lastno ročno potrjeno potrdilo o prejetem denarju, katerega odpolije pošiljalcu na ogled in daljno rabo.

Rojaki, ki se dnevno obračajo na nas v svojih denarnih zadevah, katere izvršujemo vestno, ceno, hitro in točno, so z našim poslovanjem popolnoma zadovoljni. Ako se še ne nahajate med njimi, tedaj izvolite pri prvi priliki poizkusiti in prepričali se boste, da je res tako.

Priporočamo se vašo naklonjenosti in beležimo s prijateljskim pozdravom

SLAVONIC IMMIGRANT BANK, 436 West 23rd Street, NEW YORK, N. Y.

Pošiljano denar v staro domovino.

Kapital vno in prebitki vno blize \$12,000,000.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarijo in Rumunsko. Jamčimo za vas poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan. Prodajemo šifkate na vas linije. Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 3.30.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Nered črev

Je v vročih letnih mesecih in sploh jasnih priobah, občutljiv in nevarni vzrok bolezni. To bolezen mora biti napredna hrana, ki jo je treba izmenjati s hladno ali drugimi vrstami.

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severov Priporoček proti driski) se je izkazal vedno kot zanesljivo sredstvo za zdravljenje driske, ki jo povzroča prehrana. To bolezen mora biti napredna hrana, ki jo je treba izmenjati s hladno ali drugimi vrstami. Cena 10c in 25c. Na prodaj pri lekarnah.

JAVNA ZARVALA.

Grove City, Pa., 24. julija 1920. Slavonic Immigrant Bank.

436 W 23d St., New York, N. Y.

Spoštovani gospod:—

Okoli pred šestimi tedni sem poslal po vaši banki \$95.00, da jih uravnate v krome in pošlete v stari kraj Božo Ivežiču h št. 383, Vrbanj, v Slavoniji. Danes sem od Vas prejela pismo s potrdilom, da je moj oče prejel Kron 10,000. Lepa hvala za vaš trud. Jaz se vam prav od srca zahvaljujem in vam srčno radam dajem svoj podpis in vsakemu vas bom z veseljem priporočala, da naj se na vašo banko obrne.

S spoštovanjem
Marija Ivežič,
108 Washington Blvd.,
Grove City, Pa.

STE LI BOLNI?

Naši zdravniki kateri so specialisti v raznih boleznih vam bodo pomagali v kratkem. Pridite k nam in se prepričate. Mi imamo 35 let skušnje v zdravljenju kroničnih bolezni, krvi, živcev in prebavnih organov, oslabelosti, glavobol, revmatizem, obisti, jeter in drugih bolezni. Pogovor in nasveti presto.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE.

311 Smithfield Street.
nasproti Post Office—drugo nadstropje,
Pittsburgh, Pa.

RADA BI IZVEDELA

za JOŽEF PRIMCA, kateri je bil član S. N. P. J. in je nekako pred osmimi leti živel v Breretonu, Ill. Bil je tudi član tamošnjega društva. Rada bi vedela, ako je sploh še živ. Imam mu za poročati zelo važne stvari. Cenjene rojake in rojakinje siljudno prosim, če kdo ve, kje se sedaj nahaja, naj mi sporoči njegov naslov, za kar bodem zelo hvaležna. Moj naslov je: Josefa Neviak, P. O. Box 254, Hermine, Pa.

DR. JOE V. GRAHEK

ZDRAVNIK

Uradne ure so: 10.00 zjutraj do 2.30 popoldne.

849 E. Ohio Street

Telefon Cedar 2388

PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

H. S. PITTSBURGH, PA.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO

15 čipkaric, ki razumejo delo pri okvirjih (frame workers). Zelo dobra plača, stalno lahko delo v čisti delavnici.

Oglasite se pri:

OHIO HAND EMBROIDERY CO

215 S. Market Street,

Chicago, Ill.

POTREBUJEMO ŽENSKO

za lahko tovarniško delo. Dobra plača. Oglasite se pri:

FULLMAN CLOTH CO.

38th and S. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

PRODAJALCA POTREBUJEMO

\$50 do \$60 na teden. Mora biti hiter in dober govornik. Blago je prvič na trgu. Oglasite se med 8 dop. do 530 p. m.

367 east 63rd Street

Room 412 Merrick Bldg.

Nov premogorov

WASHINGTON GAS COAL

COMPANY

v Washingtonu, Penna., sprejme v delo precej dobrih in izkušenih premogorjev za stalno delo.

Tu je ugodna prilika, da si preskrbite stalno delo in dober prostor v novem premogorovu, kjer je premog pet čevljev visok, dobra streha, skoro nič vode in ne škrovin. Plača je po unijski lestvici. Absolutno nobenih delavskih neredov. Dovolj vozov za premog.

Premogorov se nahaja v Washingtonu, Pa., lahko se doseže s poulično železnico ali s Penna. R. R. železnico, izstopite na Chestnut streetu ali pa na Taylor Stop. V Washingtonu so cerkve, šole, gledališča, plesne in biljardne dvorane in vse druge mestne prilike in ugodnosti.

Pridite pripravljeni za delo ali pišite na

WASHINGTON GAS COAL

COMPANY,

Washington, Pa.

ŽENITVENA PONUDBA.

Želim se seznaniti s kmetom (farmerskim) dekletom v starosti od 25 do 30 let v svrhu ženitve. Želi se, da bi imela nekaj svoje lastne farne in da bi bila doberga značaja. Moje veselje je prirediti se na kmetijo, kjer bom delal z veseljem bolj kot pa v mestu. Ako katera resno misli in bi jo veselilo omiliti se, naj piše po moj naslov na upravnštvo "Prosveta" in naslovilo pismo "Kmetijski ženit." 2657 S. Lawn-ale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SIFKARTA IZ TRSTA V NEW YORK STANE SAMO \$30.00

Najmanjša svota, kar računajo agentje za karto iz Trsta do New Yorka je \$88.00. Če hočete dobiti svojo rodbino ali prijatelje iz starega kraja v Ameriko, obrnite se za poiznanilo in potrebne listine na

MATIJA SKENDER

javni notar za Ameriko in stari kraj.

6227 Butler St., Pittsburgh, Pa. Prihranil vam bo denar. — On to var, navede za to njega.

IZGOVARJAVJA ANGLEŠKIH REKED.

Doktor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in poučeval rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v lesondnu označi izgovarjavo angleških besed, da ju sodo Slovence uneli in lahko razbihi. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjižice je pet dolarjev. Ta denar se vam bo obrestoval tisočkrat, če boste rajši knjižico.

Nat. čite besednjak na naslov: Dr. F. J. KERN, 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

Istotam lahko naročite Zornove pesmi, ki bodo všeč zlasti mladim rojakom in neznani sploh. Cena je \$1.25. Obe knjižici z enim naročilom dobite za 6 dolarjev.

Inozemstvo.

Arabei so pretrgali progo britske železnice.

Bagdad, Mezop. — Britske čete so se spoprijele z Arabci in odbile arabski napad. Občutne izgube so imeli tudi Arabci, osredotočeni pri Bakubi, trideset milj proč od Bagdada. Poročilo iz Cagigrada pa pravi, da so Arabci pretrgali progo britske železnice med Bagdadom in Mosulom. Danje je bila pretrgana železniška proga, ki veže Bagdad s Perzijskim zalivom.

Lloyd George spreminil svoje stališče napram Rusiji.

Luzerne, 24. avgusta. — Na zadnji konferenci z Giollitom je prišlo do sporazuma med Italijo in Anglijo glede Rusije in rezultat te konference je, da je Lloyd George predložil Kamenovu, sovjetskemu trgovskemu zastopniku v Londonu, da mora Rusija spreminiti nekatere določbe v premirni pogodbi namreč glede bodoče vlade na Poljskem in glede armade. Ako Rusija ne stori tega, bo Anglija zavzela drastične korake napram Rusiji. Italija je tudi pristala na to. Lloyd George se je tedaj postavil na stališče Zdr. držav.

Sovjetska Rusija je izdala poziv za prostovoljce.

Moskva, 24. avgusta. — Na konferenci komunistične stranke je bilo sklenjeno, da se izda poziv za novo stvelilo prostovoljcev.

Rumunija se pridružila Čehoslovakiji in Jugoslaviji.

Dunaj, 24. avgusta. — Iz Bukareste je prišlo poročilo, da je rumunska vlada sklenila pridružiti se Čehoslovakiji in Jugoslaviji v obrambni alianci.

Nave zmešnjave v Mehiki.

Mehiko, Meh. — Polkovnik Salvadore Perez je napadel zvezno mehiško armado v državi Kapoci, kateri zapoveduje general Torres.

Vlada izjavlja, da je boljševeška revolta, ki nima dosti pomena, kljub temu je odposlala večji oddelek konjenikov, da ujame polkovnika Perez. Ljudstvo se posmehuje vladni izjavi, da je izbruhnila boljševeška revolucija, ampak sodi, da so izbruhnile nove homatiije, ki jih skuša vlada prikriti z boljševeškim plaščem, ker je zdaj ta plašč v modi.

Rumunci so ubili madžarske vojne ujetnike.

London, Angl. — "Daily Herald" je prejel brzojavko, ki poroča, da so Rumunci ubili dve sto deset madžarskih vojnih ujetnikov v Transilvaniji, ker so napadli vojaške straže.

Madžarski vojni ujetniki so bili na potu domov, a ker so bili zadržani na železniški postaji, je prišlo do spora z vojaškimi stražami in končno do boja.

Prepir je nastal baje na ta način, da se je hotela na postaji preiti mati nekega madžarskega ujetnika, katero je pa "olikana" vojaška straža udarila po glavi. To je dalo povod prepriju in pretepu. Vojaške straže so se pa poslužile svojih pušk in so pričele na slepo streljati na vojne ujetnike.

Protestna stavka proti stanovanjskim odurom.

London, Angl. — Na Škotskem je nad tri sto tisoč delavcev zastavkalo za en dan kot protest proti stanovanjskim odurom, ki zahtevajo izredno visoko stanarino.

Samo v Glasgouu je zastavkalo nad šestdeset tisoč delavcev. Prirejene so bile velike demonstracije, ki so pa vse končale v lepem redu, ker policija ni motila demonstrantov.

Mornarji se združijo v eni organizaciji.

Pariz, Fran. — Na konferenci mornariških delavcev je bila sprejeta rezolucija, po kateri se pridružijo obstoječi centralni organizaciji mornarjev vse obstoječe mornarske organizacije ne glede na to, kakšno delo opravljajo njih člani na ladjah.

Napačna vzgoja in poduk odpravljena na avstralskih šolah.

Sydney, N. S. W. — Minister za poduk v delavski vladi Novega Južnega Walesa je naznanil, da po njegovem mnenju patriotizem ne pomeni malikovanja za stave in pridiganje o zmagah na bojišču. Izjavil je, da dokler bo on naučen minister, se bodo otroci učili zdravega patriotizma, da bodo ljubili svojo domovino zaradi

dobrih ustav in naprav, ki jih ima. Učili jih bodo, da je pravi patriotizem v človečnosti in da je le tisti pravi patrijot, ki spoštuje mir.

Britanija pred stavko rudarjev.

London, Angl. — Londonski listi se pečajo z vprašanjem, če pride do rudarske stavke, kajti rudarji bodo o stavki odločili s splošnim glasovanjem, ki je pričelo v torek. Listi pravijo, da se rudarji izrečejo zanesljivo za stavko. Ravno tako se pa slišijo glasovi, da je vlada pri volji privoliti v zahteve rudarjev, da se odvrne stavka. Povišana bo rudarska mezda, znižana bo cena premoga za konzumente, če vlada pristane na rudarske zahteve.

Chicago, Ill. — V kratkem doim zopet večjo pošiljatev kalifornijskega grozdja. Ko ga dobim, obvestim rojake v tem listu pravčasno, da pridejo po njega. — Martin Nemanich, 1900 W. 22nd Street.

Dobro opravil. — "Ali je politični načelnik dobro očistil svoj okraj?"

"O, pa še kako dobro! Kakor se sliši, je dobil po šestdeset tisoč na mesec."

Neljubo voščilo. — "Za novoletno voščilo ti želim, da bi bila celo leto zdrava."

"Trdosrčni! Ti mi nisi ne privoščil, da bi šla v morsko kopališče na leto."

Če bi bil.... — "Služba ministra bi bila že dobra, ako bi bila že dobra, ako bi bila taka kot je papeževa."

"Kako to?"

"Da bi bil minister nezmožljiv in do smrti v službi."

Ne čakajte!

"Prostor na vseh boljših parnikih je več tednov naprej rasprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V Vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem zavarate. Mislite v naprej.

NEW YORK — DUBROVNIK — TRST.

14. sept.—President Wilson.
21. sept.—Belvedere.
28. sept.—Columbia.
7. okt.—Argentina.
3. nov.—President Wilson.

V začetku avgusta odpljujeta parnik Argentina in Panonia, dan odhoda še dotedaj ni naznanjen.

NEW YORK — GENOVA.

1. sept.—Pezaro.

NEW YORK — NAVEH ALI — CHENBOURG.

3. sept.—La Savoie.
8. sept.—La France.
9. sept.—Imperator.
14. sept.—La Touraine.
17. sept.—La Lorraine.
18. sept.—Caronia.
21. sept.—Aquitania.
23. sept.—Rochambeau.
24. sept.—La Fayette.
30. sept.—Mauritania.
1. okt.—La Savoie.
7. okt.—Imperator.
8. okt.—La France.
12. okt.—La Touraine.
12. okt.—Aquitania.

Navedeni vozni red je podvršen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

Potni listi: — Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Iz starega kraja
je do sedaj prišlo v Ameriko več slovenskih naseljenecv, za katere sem jaz izdelal potrebne listine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

LEO. ZAKRAJSEK
70 — 9th Avenue
NEW YORK, N. Y.

VABILO

k otvoritvi Slovenskega narodnega doma v Bishop, Pa., dne 6. septembra, 1920 na Labor Day.

Vepored: od 9 do 12 dopoldne sprejemanje društev, potem nastop raznih govornikov in za tem pa prosta zabava do 12 zvečer.

Igrala bode izvrstna Thomas Run godba. Za žejne in lačne bo vsestransko skrbel veselilno odbor.

Uljudno vabimo vse Jugoslovane domače in bližnje okolice, da se v obilnem številu udeležijo te naše prireditve. Vsi na Bishop dne 6. septembra, vabi ODBOR!

Rad bi zvedel za svojega očeta

Slika predstavlja Jožef Saffiča, doma iz vasi Jelšane-Dolenje ob kranjsko-istarski meji blizu Sapljan. Star je okrog 52 let. Pred 20 leti je živel na Reki in od tam je šel v Zdrženo delavstvo. Živel je v Calumetu, Mich., Minneapolisu, Minn., Chicagu, Ill., Richmondu, Va., in v Moline, Ill., od kjer je pisal pred nekako 15 leti zadnje pismo. Za njega bi rad zvedel njegov sin, kateremu je isto tako ime Joseph Saffich, ki je sedaj star 26 let in ima svoje podjetje v Gary, Ind. Uljudno prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o mojem očetu, naj mi takoj sporoči, za kar mu rad povrnem vse stroške. Ako bp pa oče sam čital to, naj se mi nemudoma oglasi pismeno ali pa naj pride osebno k meni. Moj naslov je:

"THE GARY GOLD DENTAL LABORATORY"
315 Broadway, room 215 Gary Bldg., J. F. Saffich lastnik, Gary, Ind.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in skorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po delju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušenim in premočnim tverdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutelesljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primarno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

AKO ŽELITE DOBITI SVOJCE, sorodnike in prijatelje iz domovine v Ameriko po nizki ceni;
POSILATI DENAR HITRO in po najnižji ceni;
POTOVATI V STARI KRAJ po najkrajši črti, tedaj se obrnite na

EMIL KISS BANKIR
123 Second Ave. New York, N. Y.

Prodajam parobrodne listke iz domovine v vse kraje v Ameriko. Izdelujem vse notarske posle in potrebne spise za dobavo svojcev. Potnikom v stari kraj preskrbim potne liste in računam le konsularne pristojbine.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 2. aprila 1904.

Izhajajo 17. Janja 1907 v drži Illinois.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.
Predsednik Vincenc Calkar, podpredsednik Anton Hruet, Box 140, Caneasburg, Pa., sočasn gl. tajnik Math Turk, tajnik bolniškega odbora Paul Berger, sočasn gl. blagajnik Frank S. Tavehar, upravitelj glasila Filip Gofien.

FOROTNI ODBOR.
John Underwood, predsednik, 488 May St., Springfield, Ill., Martin Schaninger, Box 278, Burlington, Ohio, Jos. Raditch, Box 432, Smithton, Pa., Frank Sencar, 2800 Proctor Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODBOR.
OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-59 S. Lawndale Av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pistorich, Box 432, Bridgeville, Pa., Anton Raditch, Box 72, Wink Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šuler, Box 104, Green, Kans., as Jugoslav. Las Kubar, Box 246, Gilbert, Minn., as Jugoslav.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 18617 Waterloo Rd., Collingswood, Ohio, Jakob Ambrosič, 418 Pierce St., Kvalich, Minn.

Tiskovni odbor.

Vincenc Calkar, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitelni odbor.

FREDSIEDNIK: Frank Ahn, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., John Trilij, Box 101, Lawrence, Pa., Jos. Ovan, 242 Englewood, Detroit, Mich., Jos. Šluk, 1101 E. 62. St., Cleveland, Ohio, Mary Ulevič, 1844 So. Rastler Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAYNIK: Dr. F. J. Koro, 3208 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Joka Novotnik.

POZOR! — Korrespondence s gl. odborom, ki deluje v glavnem uredu, se vrši tablica.

VSA PISMA, ki so namenjena na poslo gl. predsednika so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki so usloje gl. izvršiteljskega odbora in jednote vrste so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI so pošiljajo na naslovi: Blagajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje gladi posiljujejo v gl. izvršiteljskega odbora so naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, glavnemu mestu je opred.

Vsi prihodnji na gl. poslati osebni so naj pošiljajo na naslovi: John Underwood, 605 May Street, Springfield, Ill.

Vsi prihodnje posiljujejo gladi so naj pošiljajo na naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namenjeni, opisi, naročila in spisi vseh, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ŽELITE LI?

Ako želite Poslati denar v stari domovino. Potovati v stari kraj. Dobiti svojce iz starega kraja.

tedaj obrnite se na našo državno banko, katere obavlja vse bančne posle že nad 35 let v najlepšem redu, pri nas dobite najboljšo posredstvo.

Denar poslan potem naše banke je izplačan v starem kraju v teku treh tednov. Za pošiljanje denarja na hrangle vlogo v stari kraj vam preskrbimo hranilno knjižico v najkrajšem času.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe, ter lahko odpravimo naše potnike na vsaki črti, ki si jo sami želijo, brez vsake zadržanosti v New Yorku. Mi preskrbimo našim potnikom potne liste in vse potrebne listine BREZPLAČNO. Nadalje obavljam vse notarske posle kot polnomočna spisa in potrdila. NEMETH DRAVNA BANKA sprejema denar tudi na hranilne vloge na tekoči in koristen račun, ter plačuje obresti. Vlošite vaš denar v našo hranilnico in postanite neodvisni. Najpovoljnejše cene.

Pridite osebno ali pa nam pišite na

NEMETH STATE BANK

10 East 22nd St. New York, N. Y.

Jugoslovanski bančni zavod.

POTNIŠKA AGENTURA

odpremanje potnikov v stari domovino s jamstvom, hitro in najcenejše. Na izbero so vedno prostori na vseh odhajajočih parnikih. Posebni uradnik pomaga pri dobavi potnih listin, katere so dobe v 24 urah. Kovčki se zavarujejo tako da gredo s potnikom garantovano do njegovega mesta.

DOBAVANJE POTNIKOV

iz stare domovine v Zedinjene države s garancijo; ako ne pridejo se denar vrne. Posebni uradnik se nahaja v Evropi, kateri preskrbuje vse potrebne listine v zvezi s potovanjem; v starem kraju imamo tudi posebnega potovodja, kateri spremlja potnike na potovanje.

BANČNI ODDELEK. NAKAZNICE.

Prodaja denarnih nakaznic po najcenejših dnevnih cenah, katere se nakazujejo na vse večje bančne zavode v Evropi in na vse banke v stari domovini. Izplačevanje je zagotovljeno, kakor hitro se nakaznice predlože dotičnim bankam. Money order; pošiljanje denarja, v katerikoli kraj stare domovine pod garancijo. Vi dobite pismeno potno potrdilo, podpisano po človeku, kateremu pošiljate denar.

VLOŽNE HRANILNE KNJIŽICE.

Pošiljanje denarja na hranitev v domovinske hranilnice in dobava hranilnih knjižic v teku dveh mesecev pod jamstvom.

PRAVNI ODDELEK.

V tem oddelku so nameščeni starokrajski odvetniki, kateri izvršujejo vsakovrstne pogodbe, prepise posestev, poselneje volje, tirjatve in vse ostalo za domovinske vlasti.

HOTEL.

Posebni hotel z udobnimi sobami, šitalnice in vsim drugim je na razpolago potnikom; tu so nastanjeni samo potniki Zoro banke. Ne premisljajte, temveč kadar potrebujete nasvetov, obrnite se k Valenu.

HENRY C. ZARO, BANKIR
39 Cooper Square, NEW YORK CITY.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Posle po novi ceni

Velika salona ar in slatnine

Wm. Sitter Co.

5005 St. Clair Av.

Cleveland, Ohio

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (September 1-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovito jo praviloma, da se vam ne ustavi list.

BLAGO IZ BOMBAŽEVINE JE PRODANO KOT PLATNO.

Ljudski oderuhi še niso nikdar tako plesali okoli zlatega teleta kot po sklenjenem premirju. Profitarjem in ljudskim oderuhom ne zadostuje, da prodajajo blago po izredno visokih cenah, ampak prodajajo kontenino za platno.

Delavci, ki delajo v pralnicah, so obdržali svoje zborovanje za državo Indiano v Indianapolisu. Na tem zborovanju so govorniki konstatirali sledeče:

Vsi ovratniki, ki jih dobe v perilo, so iz bombaževine in ne iz platna. Ravno tako niso bili pregledani, če je delo dobro in blago prve kvalitete. Pred leti so bili vsi dražji ali bolj ovratniki iz platna. Na palec je bilo v njih od 86 do 110 niti. Vsi ovratniki so bili pregledani, preden so bili postavljeni na trg. Če so našli v ovratniku pretrgane niti, je bil prodan kot blago druge vrste. Zdaj niso ovratniki pregledani in na palec pride le do 60 niti iz bombaževine. Neki drugi govornik je povdarjal, da je blago, ki ga hvalijo, da je pristno platno, napravljeno iz bombaževine. Tako blago namočijo v glukozo, da dobi pravo težo in da izgleda kot platno. Ako pride blago trikrat v perilo, se pokaže koliko je vredno. Glukoza je izprana in zdaj je poznati, da je navadna kontenina.

To kar so povedali govorniki ni več profitarstvo, ampak je direktna prevara konzumentov.

Ali to se ne dogaja le v tekstilni industriji. Danes prodajajo čevlje iz usnja, v katerih je skoraj polovica ali pa še več papirja. Na trg prihaja obleka, o kateri trdijo, da je iz volne, v resnici je pa iz bombaževine in starih volnenih cunj, ki so bile v predilnici, kjer so jih spletli v nitke. Se celo pri hrani goljufajo, kajti raznim živilom, ki jih hvalijo na vse pretege, so primešane razne tvarine, ki nimajo najmanjše redilne vrednosti. In to se godi odprto, ker živimo v dobi verižništva in splošne moralne propadlosti, ljudstvo se pa ne zbudi iz političnega dremanja in ne izvoli svojih pravih zastopnikov v postavodajne zbornice in javne urade.

Kapitalisti postavljeni na laž. — Premogovniški baroni so prerokovali, da se bo produkcija premoga znižala, če se uvede osemurni delavnik v premogovnikih Severne Dakote. Farmaži, ki so bili izvoljeni na programu "Farmarske neustranske lige" se niso ozirali na čenče podjetnikov, ampak so sprejeli postavbo, ki določa, da se v rudniku ne sme delati več kot osem ur na dan. In kaj se je zgodilo?

John Hanwell, rudniški nadzornik, zdaj poroča na podlagi zanesljivih podatkov, da se je produkcija v velikih rudnikih skoraj podvojila, v malih rudnikih pa pomnožila. Število rudarjev v državi se je res znižalo, toda delavci več producirajo, ker so zadovoljni z delavnimi razmerami v rudnikih.

Poročila rudniškega nadzornika je zopet postavilo na laž staro kapitalistično trditev, da skrajšani delavnik znižuje produkcijo.

Učne naprave v Pennsylvaniji. — Pennsylvania ima svoje državno učilišče in nekateri kažejo s ponosom na to učilišče, rekoč, glejte, kako država skrbi za izobrazbo mladine po dokončanih študijah v srednjih šolah.

Letos se je prijavilo za vstop na državno učilišče okoli dva tisoč dijakov in nad tisoč petentov je bilo odklonjenih.

Zakaj? Ali mogoče niso dovršili srednjih šol, ali je mogoče njih izobrazba pomanjkljiva, da niso mogli vstopiti na državno učilišče. Ah, kaj pa še! Na učilišču imajo prostor le za sedem sto petdeset dijakov.

Ah, kako smo majhni, kadar se bahamo z učnimi napravami, in mogoče bi bili še manjši, če bi javnost izvedela, kateri dijaki so bili odklonjeni: sinovi delavcev ali bogatinov.

Dva tisoč dijakov hoče nadaljevati s svojimi študiji na državnem učilišču in več kot tisoč jih odklonijo, ker ni zanje prostora na učilišču. Ne bahajmo se, kako država skrbi za izobrazbo mladine, da se ne bo kdo poravno zasmejal.

Slo je po sreči...

"Marzipulverček" ni pomagal.

Kristan je došel v Ljubljano, čeprav so namigavali v listih črne internacionale, da bo Kristan le tedaj došel v Ljubljano, če pojde vse posreči.

Uredniki teh listov so prav dobro vedeli, kakšne spletke so spletale, dokler je bival Etbin Kristan v Združenih državah, da ga spravijo s poti, pa še katerega poleg, ki jim je na poti. Vedeli so, da so se vse te spletke ponestrile, čeprav so bili načrti izdelani na najpremetenejši način. Njih zadnje upanje je bilo, da se Kristanu pripeti nekaj človeškega na poti v stari kraj, kar ga spravi s poti črne internacionale za trajno.

Pa tudi ta želja, ki je bila talo odprto povedana, kot da je že uresničena, se ni izpolnila. Kristan je došel v Ljubljano kljub vsem spletkam, ki jih je kovala črna internacionala.

Te spletke črne internacionale in nekaterih frakarjev pa dokazujejo, kako zabita in neumna je ta gospoda, ker si domišlja, da je pri socialistih in "Jugoslovanskem republikanskem združenju" odvisno vse od ene osebe. Tako mišljenje razkriva, da so veliki reveži na duhu tisti gospodje, ki vodijo slovenski department v črni internacionali.

Seveda gospodje nimajo nobenega prepričanja, idealov tudi ne poznajo, sodijo pa vse ljudi po sebi. Njih edina misel je osredotočena na to, kako bodo ogulili svojega bližnjika, če prav uče, da naj ljubimo svoje bližnjike kot samega sebe. In ta strast po okroževanju samega sebe na račun drugih, jih dela slepe, da sodijo tudi svoje nasprotnike po svojih lastnostih, kakršnih bi se armovali marksistični cestni banditi, ki dela pokoro za svoje grehe v kasmilnici.

Slovenski department črne internacionale je upal, da spravi Kristana s poti v Ameriki. Spodletelo je! Upal je, da ne vidi nikdar več bele Ljubljane, ko se je podal na pot v stari kraj. Ponesrečilo se!

Vse se je izšlo! Kaj bo sledilo zdaj? Najraje obrekovanje, kakršno se lahko le rodi v močrnatih črni internacionale. Obljave bodo zopet vse v gnojnici, kajti v gnojnici so tako razjebani, da ne morejo biti brojni. Socialisti si pa bodo zavili hlače, razpeli bodo dežnik in prišli bodo čisti na drugo stran!

KADAR SE SODNIK PRE-TEPA...

Evanson, Ill. — Do pretepa je prišlo med mestnim sodnikom Nazareth Brasmansom in tržnim komisarjem Paul Schroederjem. Sodnik je namreč vzel v najem neko prazno stavbico, ki pa po izjavi tržnega komisarja služi zdaj za javni trg, na katerem zdaj farmaži prodajajo svoje produkte.

Ko so farmaži zopet pripeljali svoje produkte na trg, bilo jih je okoli dvanajst, je na pozorišče nepričakovano prišel sodnik in je pričel argumentirati s tržnim komisarjem. Beseda je dala besedo, naenkrat je pa sodnik udaril tržnega komisarja v pestjo. Tržni komisar seveda ni držal križem svojih rok in pobral je mehko bučo in jo vrnil sodniku v obraz, da je imel takoj oči zapacane. Razbita buča je tičala v sodnikovem obrazu, kakor da je nanj priplepna in ko si je sodnik imel oči, je pobral škaflo iz papirja in jo vrnil v tržnega komisarja. V tem trenutku so se pa udeležili bitke tudi kmetje in zrel paradizniki so pričeli frčati "v njegovo čast," da je bil sodnik kmalu ves pokrit s njimi. Bitka je bila v polnem zamahu, na sodnika so leteli paradizniki, pesi in tudi drugi poljski sadeži, ko so prihiteli na lice mesta policijske rezerve, da rešijo sodnika.

USEPN DELAVSKE ZADRUGE.

Topeka, Kans. — Tukajšnja delavska konzumna zadruga prodaja na dan za \$1.100 blaga. Delavci so se pričeli zavedati, da dobe v svoji prodajalni pošteno mero in dobro blago in trgovina je pričela narabati.

Zakaj so potrebne farmarsko-delavske zadruge.

Že nekelikokrat je bilo posušeno v raznih člankih, da so ravno prekupčevalci in razni mešetariji povzročitelji sedanje draginje raznih življenjskih potrebščin in ne producenti sami, kot nas hočejo prepričati časniki, ki so glasila teh verižnikov oziroma veleprodajniških krogov. Da je temu resnica, naj sledi izpoved nekega farmaža, ki jo je prinesel "Literary Digest" od 1. avgusta t. l. in ki se glasi:

"Lansko leto sem prodal svoj pridelek krompirja po tri dolarje bušel in moral plačati sam vse prevozne stroške. Ko sem čez nekaj časa moral sam kupiti del tega krompirja sem moral plačati bušel po šest dolarjev. Jaz sem dobil takorekoč samo en dolar za bušel krompirja z moje farme, ker sem moral plačati okrog 2 dolarja od bušlja za prevoz krompirja s moje farme v mesto kamor sem ga prodal. Jaz sem dobil za vse moje delo, za vreče in prevoz na postajo, en dolar za bušel krompirja, železnica je računala dva dolarja za prevoz od prve postaje v mesto in prekupee je pa dobil tri dolarje. — Moj oče je prodal pridelek 'citronovih buč' po tri cente eno in moral sam plačati tudi prevozne stroške. V mestu so jih pa prodali po 12 centov eno. Moj oče je dobil za eno teh buč pol centa, prevozni stroški za eno bučo so znašali okrog dveh centov in pol in prekupee je pa dobil čistega dobička devet centov."

Is te izjave se jasno razvidi, kdo odira ljudstvo, in kdo navija črne živilom. In namen zadruge je odpraviti vse te mešetarije in prekupčevalce in ustanoviti direktno distribucijo živil med farmaži in konzumenti, da dobijo farmaži plačane svoje produkte in da se jim splača delati in obdelovati svoja polja, in konzumenti dobijo poljske prideleke po zmerni ceni. In farmaži so že pričeli spoznavati to in prihli so organizirali svoje zadruge, iz katerih bodo izšli direktno zadrugne prodajalne s poljskimi prideleki in namena delavskih zadrugnih prodajalnih pa, stopiti v zvezo s farmarskimi zadrugami in črne življenjske potrebščine bodo takoj padle, kakor hitro izginejo razni mešetariji in prekupčevalci, ki skubijo vse ljudstvo.

POZOR ROJAKI!

New York, N. Y. — Iz urada ameriškega Rdečega križa, informacij. — Čikaški jugoslovanski pomočni odbor (Jugoslav Relief) je razposlal poziv na vse dotične rojake, ki so imeli kakšne tiritjave od tega pomočnega odbora glede zabojev, katere so poslali v staro domovino, namreč ako so bili kaj oškodovani, in katere tiritjave še niso poravnane, da se prijavijo najkasneje do 15. septembra t. l., ker pozneje se ne bodo več ozirale na kakšne prijave in ta odbor bo poslal preostale vsote na dobrodelnostne ustanove v staro domovino.

To naj vpoštevajo vsi oni rojaki, ki se jih tiče. — Ta odbor bo zaključil svoje delovanje in ni potem več odgovoren.

SLADKOR JE PADEL V CENI ZA PET CENTOV.

Chicago, Ill. — Cena sladkorja v trgovini na debelo je padla za pet centov pri funtu. Zadnji petek je dobila tvrdka B. H. Howell's Son & Co. obvestilo iz New Yorka, da stane sto funtov sladkorja po \$22 f. o. b. New York. Večraj je pa prejela ravno ista tvrdka iz New Yorka poročilo, da je cena za sto funtov sladkorja \$17.10. Obenem je pa prišla iz Philadelphije ponudba od tvrdke Macanen Co., da stane sto funtov sladkorja le sedemnajst dolarjev.

Igra s sladkorjem govori najbolj jasno, kako lahko spekulanti je našene cene navzgor, pa zopet dol. Take igre smo pred vojno že doživeli s pšenico, v vojnem času pa s čebulo in drugimi produkti. Zdi se, da zdaj tako igre poskušajo spekulanti s premogom, ker se bliža zima. Pri vsaki taki igri obogati nekaj ljudi, drugi pa izgube denar, največ pa izgubi ljudstvo, ki mora plačevati oderuške cene.

BANDITJE SO OROPALI LEKARNO.

ODPELJALI SO ZA TRI TISOČ DOLARJEV ŽGANJA, CIGARET ITD.

Rop je bil izvršen pri belam dnevu. — Štirje drugi banditje prijeti.

Chicago, Ill. — Pet oboroženih banditov je izvršilo zelo predrzen rop pri belam dnevu. Okoli devetih dopoldne je pridrdral avtomobil pred lekarno na vogalu Garfieldovega bulevarda in južne državne ceste, iz katerega so izstopili štirje banditje, peti je pa ostal v njem. Lekarnarkega pomočnika Thomas Morgana so potokli s samokresom na tla, ker je klical na pomoč. Ob časa ropa so bile tri druge osebe v lekarni. Banditje so zaprli vse tri v malo sobo, na kar so prišli nositi na avtomobil žganje, cigarete, smodke itd. Vsi so tudi potdeset dolarjev v gotovini.

Pol ure kasneje je nekdo prišel po zdravila v lekarno. Čutil se je, da ni nikogar notri, laka je lekarnarja in zašlel je trkanje na vratih stranske sobice. Odprl je vrata, v katerih je tičal ključ od zana. Obvestili so policijo, ki je bila kmalu na mestu s avtomobilom. Preiskala je vse bližnje ulice, toda o banditih ni našla sledi.

V Hyde Parku je policija ujela štiri bandite po kratki gonji. O teh banditih sodijo, da so skušali oropati Bradyjevo lekarno. Ko so namreč banditje vstopili v Bradyjevo lekarno, je Brady hitro prijel za samokres in oddal par strelav na bandite, ki so tečili, kar se jih nesle noge. Obvestili je policijo, ki je takoj priredila gonjo nanje in ujela štiri ptičke.

RAZSTRELBA V RUDNIKU.

Wilburton, Okla. — V rudniku števil. 19, lastnika Degnan — McCollougha kompanije v Degnanu, ki se nahaja tri milje od tukaj, se je zgodila plinska razstrelba. Dva delavca sta bila na mestu razstrelbe, eden rudarjev je pa padel v rudniku.

OBRAVNAVA ZA POVIŠANJE MESEČNE PLATNIŠKE DELAV-ONV JE PRIČELA.

Chicago, Ill. — Pred sodnikom Samuel Alschulerjem, ki so ga delavci in mesarski baroni izbrali razsodnikom v vseh spornih zadevah, je pričela obravnava za en dolar povišanja mezde na dan. Od sodnikove sodbe bo prizadelet skoraj dva sto tisoč delavcev. Advokacije, ki zastopajo delavce, bodo argumentirali na podlagi splošne in naraščajoče draginje, da so delavci upravičeni do povišanja mezde do enega dolarja.

IZ DOLINE SOLI.

Chicago, Ill. — Kljub vsem iznajdbam in civilizaciji je današnji svet za mnoge delavce še vedno dolina soli, kar dokazuje samomor električarja Walter Gilmana, ki si je pognal dve krogli v sence. V njegovih žepih so našli zapiske, ki pripovedujejo o njegovi misli, odkar je brez dela.

JEKLAŠKI TRUST JE SE VEDNO PREOBLOJEN I NA ROČILI.

Pittsburgh, Pa. — United States Steel korporacija je imela konec julija t. l. še naročenih 11.118.468 ton jekla. Tako preoblojena z naročili ni bila jeklarska korporacija še nikdar ob tem času.

TEKSTILNE TOVARNE ZA PRTE ZA TRIDENST DNI.

Lawrence, Mass. — Pacific kompanija je zaprla svoje tovarne za trideset dni. V teh tovarnah dela približno do dvanajst tisoč delavcev. Nihče se seveda ne briga, kako bodo delavci izhajali te dni, ko ne bodo nič zaslužili. Kompanija bo lahko prebila ta čas, kajti napravila je lep dobiček. Ali kam pójde dvanajst tisoč delavcev v času neznanosti draginje, ko delavska meza še za sproti ne zadostuje, za to se ne brigajo delničarji še manj pa ravnanje kompanije.

METEORITI.

In ljudstvo Združenih držav ga je poslalo....

"Petrograd, 10. avg. 1776. Po slanku njegovega veličanstva kralja Prusije: Ekscelenca! Na noto njegovega veličanstva kralja, ki me vprašuje, kakšno stališče naj vzame Rusija napram novi republiki Združenih držav v severni Ameriki, odgovarjam, da ljubim ameriško ljudstvo, ali z Američani nočem imeti nobenega opravka toliko časa, dokler se ne izbeže svoje grde, nepostavne vlade, ki ni po milosti božji. Ako se ameriško ljudstvo spametuje in se vrne nazaj, kjer je bilo, pod kralja Anglije, tedaj bom njegov največji prijatelj. Nikdar pa ne priznam vlade, ki je v rokah Washingtona, Jeffersona, Patricka, Henryja, Benjamina, Franklina in drugih, o katerih ne maram ničesar slišati. — Car vseh Rusov."

Great Scott!

Ha, ha, ha! Kristan je izginil neznan kam iz razloga, ker se je vrnila sodna obravnava proti nekim komunistom v Chicago. Tako blebeče pater Kazimir. Ha, ha, ha, ha!!!

Zapišimo — morda bo kdoverjel.

Lloyd George je postal boljše-vik.

Millerand je radikalni socialist.

Senator Harding je za socializiranje rudnikov, železnic, tekstilnih tovarn, pivovarn in vsega. Škof Trobec je prestopil v protestantstvo vero.

Slovenski socialisti v Ameriki so prodali otek Sahalin Japoncem.

Pater Kazimir je dobil zaupnico na konvenciji K. S. K. J.

Governor Cox se je izrekel proti milijonarjem in proti imperializmu Poljakov.

Lojze Pirc je dal tisoč dolarjev za Republikansko združenje. (Zato ga pa tako zanimajo računi.)

Železniški minister Korošec je odločil mandat in se posvetil masenjanju, ki je njegov edini politik, katerega razume.

Ameriški konzul v Chicagu je razodel reporterjem, kako klerikalci v Jugoslaviji goljufajo ljudstvo.

Poljski so raztrgali ruski obroč okrog Varšave, vrgli boljševice nazaj v Kijev in zvečer so okupirali Moskvo.

Leninova vlada je podala rezignacije, ko je Vranglov eroplan prinesel Wilsonovo noto v Moskvo.

Dne 16. novembra 1920 se prekuene naša zemlja in bodoči Severni tečaj bo tam, kjer je zdaj Sredozemsko morje.

(Dalje prihodnjik.)

Zaman bomo čakali na sledečo ZAHVALO:

"Imel sem strašno bolezen. Držalo me je v kleščah več let in naposled sem mislil, da znorim. V katoličanih sem videl protestante, v protestantih žide in v židih hudiče. Vsak človek, ki mi ni na prvo besedo posodil 500 dolarjev, je bil pri meni boljše-vik. Ves svet mi je bil narobe. V Chicagu so sodili nekakšne komuniste, jaz sem pa mislil, da so dijali slovenske socialiste. Škof mi je dal faro sv. Stefana z namenom, da bom pasel ovee, toda jaz sem odprl šifkartašnico, notarijat, "shoe-shine-parlor", žensitveno posredovalnico, moving picture show, eiganski šotor za šloganje s kartami in skebako tiskarno. Strašno sem trpel. V možganih mi je vrelo, v trebuhu me je grizlo, na dlanih me je srbelo, črna tema je bila deča, bela stena je bila črna, dvakrat dve je bilo pet in okrogla glava moje žive mačke je bila štiriočlata. — Grozno sem trpel. Končno je prišla pomoč. Obesil sem si škapulir na vrat in ko sem ga nosil 16 ur, 45 minut in 19 sekund — je bolezen izginila. Lepa hvala Bogu, Jezusu in Mariji! Srčna hvala "Ave Mariji"! Priporočam vsem onim, ki trpe na moji bolezn, da si naroče škapulir iz moje štacune."

Kazimir.

Razvada.

Kandidat: Volite mene in volite boste za svojo prosperiteto.

Volite: Do moje prosperitete manjka še okrog pet tisoč dolarjev. Ali plačate toliko?

K. T. B.

Ameriški Rdeči Križ za jugoslovanske prostovoljce.

New York, N. Y. — Od velikega števila jugoslovanskih prostovoljcev, ki so tekmovalno odšli prostovoljno v srbsko armado, da se borijo za svobodo Jugoslavije, se je dosedaj vrnil majhen odstotek — komaj okrog 1600. — Jugoslovanska vlada je plačala prevoz teh prostovoljcev, ki so se zglasili ob pravem času, in kolikor je znano ameriški Rdeči križ, se je moral slehrih izmed teh prostovoljcev prijaviti najkasneje do konca meseca maja. V Dubrovniku, kjer je bilo koncentracijsko taborišče jugoslovanskih dobrovoljcev, ki so se namenili potovati v Ameriko njih prejšnje bivališče, ni sedaj baje nobenega prostovoljca več in so se že vsi vrnili.

Prvo večje število teh prostovoljcev, 750 po številu, je prišlo v New York s parnikom "Santarem" in sicer direktno iz Dubrovnika 15. marca t. l. Ostali so prišli iz francoskih pristanišč: 8. junija je pripeljal parnik "Rochembeau" — 350 prostovoljcev; 30. junija je prišlo v New York s parnikom "Lafayette" sto dobrovoljcev; parnik "Rochembeau" je ponovno privedel v New York 11. julija 250 prostovoljcev; in zadnja skupina teh jugoslovanskih vojakov je prišla v newyorsk lužo 26. junija na parniku "Lafayette" in "Leopoldina". S temi prostovoljci je prišlo tudi 80 žensk in 20 otrok, katerih moške in dečke so bili med temi prostovoljci. Ker je jugoslovanska vlada

bili naravnost in obupnem položaju, kar se tiče oblike in obutve. Ko so dosle zadnje štiri skupine prostovoljcev, je ameriški Rdeči križ skrbel sploh vse prostovoljce za oskrbel obleko in cigarete. Nato so poslali takoj brozavke, kamor je kdo je hotel in nato so pa dobili prva okrepčila. Ameriški Rdeči križ je tudi preskrbel, da so vsi dobili udobna stanovanja za časa njihovega bivanja v New Yorku, kakor tudi vsak dan trikrat obedi. Na postaji pennsylvanjske železnice je Rdeči križ ustanovil posebni finančni oddelek, kjer je izplačeval poštno denarno nakaznico in čeke, katere so prostovoljci dobili od svojih prijateljev in preskrbel vozne listke. Ameriški Rdeči križ je dal tudi posojilo dotičnim, ki niso imeli nobenega znanca ali sorodnika v Ameriki in sicer na samo časno besedo, da so lahko odpotovali na zaželeno mesto. Vsa okraha v New Yorku je bila brezplačna in posojilo je le za vožnjo in urežanje do kraja, kamor je hotel kdo potovati.

Ameriški Rdeči križ je imel skupnih stroškov \$16,502.82. Med temi stroški pa ni vrsto spodnje perilo, volnene jopice in nogavice, katere je razdelil med

in njihovim družinam kake sovražne države.

Glasom je odredbe izplača varuh tujezemske lastnine a privoženjem neprijatelja dolg nesovražnikom, katerim so bili neprijatelji dolžni pred 6. oktobrom 1917.

Jugoslovanski odsek ameriškega Rdečega križa bo v kratkem objavil vsa navodila, kako se more postopati v teh zadevah.

Naznanila, vabila in zahvale.

Aurora, Minn. — Naznanjam članom društva "Aurora" št. 43 SNPJ, da sem se preselil v Frank Križev hoto, ki se nahaja poleg hiše Joe Kozineta, lastnika tajnika. — Člani tega društva naj se udeležijo polnoštevilo prihodnje redne društvene seje 3. septembra, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk za rešiti. Seja prične točno ob drugi uri popoldne. — Kdo se ne udeleži te seje, bo kaznovan po pravilih. Izvesti so samo bolniki in tisti, ki imajo kako izredno važno opravilo. Na prihodnji seji bom pobral doklado od vsakega člana in sicer 25c za "Slovensko delavsko društveno dvorano". — **John Debetjak, tajnik.**

York Run, Pa. — Člani društva "Slovenec in Hrvat" št. 144 SNPJ naj se udeležijo polnoštevilo prihodnje redne društvene seje 3. septembra. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih zadev za rešiti. Seja se vrši v prostorih brata Frank Murina. Kdor izmed članov se ne udeleži te seje, bo kaznovan po pravilih. Izvesti so samo bolniki in oni, ki imajo kako izredno važno opravilo. Sploh naj se člani udeležijo nekoliko številnejše društvene seje, kot so se dosedaj. Nadalje opozarjam člane, da ne čakajo do zadnje minute a zasedenjem, kot imajo navado. Vsakdo naj plača mesečne prispevke ob pravem času. — **John Vrtačnik, tajnik.**

Rockwood, Pa. — Društvo "Zarja svoboda" št. 348 SNPJ naj udeležijo vsi rojake iz Rockwooda in bližnje okolice na piknik, katerega priredi društvo 28. avgusta t. l. Piknik se vrši ob lepem vremenu na navadnem prostoru, v soseski nengodnega vremena pa v prostorih brata Anton Hebevarja. — Damske vstopnine prost. — Za vsakovrstno dobro postrežbo bo skrbel veselilni odbor. — **Anton Hebevar, tajnik.**

Hormonia, Pa. — Opozorjam člani društva "Prostovoljci" št. 97 SNPJ naj se udeležijo bolj redno in številneje društvenih sej, kot so se dosedaj. Na dnevnem redu imamo "koko" vsakokrat zelo važne zadeve, katere morajo biti rešene in katerih je pa nemogoče razpravljati, ako ni zadostno število članov navzočih. Mesto, da bi reševali društvene zadeve po privatnih stanovanjih, se raje udeležite seje. — To naj vpoštevajo, da se ne potem kakšnega nepotrebnega prekanjanja. — Nadalje opozarjam vse člane, ki so se izselili iz te naselbine, da pišejo po prestopu liste k svojemu najbližnjemu društvu SNPJ, da ne bodo imeli kakih nepotrebnih situacij v soseski bolni ali kake druge nesoglasje. — Opozorjam tudi brata John Hebevarja, člana našega društva, da naj poizkusi, glade naselbe, kar jaz nisem je dobil nobenega denarja, katerega je po njegovem navdilu podal. Sedaj ne dobim niti odgovora. — **J. Steban, tajnik.**

Klein, Mont. — Na zadnji redni seji društva "Slovenski napredek" št. 132 SNPJ je bilo sklenjeno, da plača slehrih član tega društva aasment na seji, ako je le mogoče. Ako kakemu člani ni mogoče udeležiti se seje iz katerekoli vzroka, naj pošlje aasment po kakem drugem člani. — Člani naj se udeležijo seji v vsakem številu, kot so se pa dosedaj. — Člani vpoštevajte to naznanilo, kar bo v korist vam, društvu in jednoli. — **Andy Komar, tajnik.**

Batis, Pa. — Društvo "Mladi Slovenec" št. 360 SNPJ naj udeležijo vsi vae rojake v tej naselbini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo piknika, katerega priredi društvo 28. avgusta v prostorih brata Mike Penketa. — Piknik prične ob drugi uri popoldne. — Vstopnina za moške en dolar, ženske so vstopnine prost. — Za najboljšo vsakovrstno postrežbo bo skrbel veselilni odbor. — Opozorjam vse člane našega društva, ki se ne udeležijo tega piknika, da morajo prispevati po en dolar v društveno blagajno za prikritje stroškov. — **Mike Penko, tajnik.**

Clinton, Ind. — Izredna seja društva "Studenec pod skaljo" št. 213 SNPJ se vrši 29. avgusta t. l. v prostorih sestre predsednice Amalije Zupanič, 858 N. 9th St. Pričetek točno ob drugi uri popoldne. — Na dnevnem redu je zadeva glede društvene veselice ob priliki sedemletnice društvenega obetanka. — Članice udeležite se te seje! — **Justina Kom, tajnica.**

Livingston, Ill. — Člani društva "Bratje Vojakov" št. 96 SNPJ naj se udeležijo polnoštevilo prihodnje redne društvene seje 3. septembra t. l., ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk za rešiti in odlašanje tudi o inicijativnem predlogu gl. odbora za sklenjenje izredne konvencije N. P. J. glede združitve. Pričetek seje točno ob drugi uri popoldne. Člani naj se sploh udeležijo številnejše društvene seje, kot so se dosedaj in bolj redno plačujejo mesečne prispevke in naj ne čakajo do zadnjega trenutka. Kdor ne bo plačal ob pravem času, bo kaznovan po pravilih in potem naj se vse ne izgovarja ali pa prižene. Vsek naj vpoštevava pravilo, pa bo vse v redu. — Člani, vpoštevajte to naznanilo! — **Fr. Soljak, tajnik.**

Granite City, Ill. — Člani društva "Rajski glas" št. 230 SNPJ naj se udeležijo polnoštevilo prihodnje seje 3. septembra t. l. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih zadev za rešiti. Člani, ki se ne udeležijo te seje, bo kaznovan po pravilih. — Izvesti so samo bolniki in oni, ki imajo kako izredno važno opravilo. — **Tom Moravec, tajnik.**

MIR ALI VOJNA?

Vsa svet, kakor izgleda, se pripravljajo ponovno v zelo nevarne velike vojne in vsak človek, ako se mu le nudi prilika, sega pridno po listih takoj v jutro, da se prepriča, ako je še sploh kaj upanja za mir ali se ne povrne zopet svetovna vojna, katere je skoro nezogibna in ravno valed tega neravnostanja stanja pozabimo čisto, da je sedanja sezona konca poletja, ki je tudi zelo kritična za naš notranji del telesa. Sprememba vročega poletja na megleno jesensko vreme zahteva močno mobilizacijo za naše življenske moči. Mi se moramo paziti, da se odvajata blato redno iz naših črev in pripraviti se moramo za najboljšo oporo in sredstvo proti jesenskim bolezim. S pomočjo Trinerjevega ameriškega grenkega vina boste zmogli, da prekažete preko teh sprememb brez vsake nevarnosti. Sedaj je čas, da vprašate vašega lekarnarja ali trgovca z zdravili po Trinerjevem ameriškem grenkem vinu. Imejte doma pri rokah tudi "Triner's Cough Sedative" za prehlad ali pa "Triner's Liniment" proti revmatizmu in nevralgiji! Joseph Triner Company, 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Preden se podamo na parnik Argentina, želimo še enkrat pozdraviti naše številne prijatelje in znance širom Amerike, posebno pa one na Keewatin, Minn., kakor John Jelenič, Laurič, John Križ, družino Mihar in John Bižala. Nadalje pozdravljamo družino Osoinčki v Clevelandu, Ohio. Vsem onim pa kateri mislijo potovati v stari kraj, priporočamo trdiko Leo Zakrajšek v New Yorku, pri imenovanju trdiko smo bili mi spodaj podpisani prav dobro postreženi in smo prepričani, da bodo dobili tudi drugi tako izvrstno postrežbo, kakor smo jo mi. Še en pozdrav vsem in na avdencije v Jugoslaviji. Družina Nele, Matt Koren, Anton Medved, Vincenc Kuhar, Janez Zbanič, Anton Zupan, Ignac Hribar, Mihael Terinik, Alois Krämer, družina Marolt in družina Urnkar.

Ker sem se odločil odpotovati v staro domovino, želim, preden se podam na parnik Argentina, pozdraviti vse rojake širom Amerike. Posebno pa pozdravljam in se zahvaljujem, rojakom, kateri so me spremlili na postajo v La Salle, Ill., in sicer se zahvaljujem družinam Dulan, Joe Meglič, Cenkar in Krulc. Vse te družine se nahajajo v Oglesby, Ill. Nadalje pozdravljam brata Mike Zorko, rojaka Johan Petan in John Hotko. Zahvaliti se imam tudi še sledečim prijateljem v La Salle, Ill., družinam Zupanič, Mežnaric, Sotošek in Frank Očajšek. Tudi rojak Jozef Držič pozdravlja vse, posebno na družino Novak iz De Pue, Ill. Opozorjam pa rojake širom Amerike, posebno one, ki nameravajo potovati v staro domovino, da se poslužite trdiko Leo Zakrajšek v New Yorku, kajti prepričan sem, da lepše in boljše postrežbe sploh ni mogoče najti v nepoznanem mestu kakor je New York. Torej rojaki, posebno kateri imate družino v starem kraju, le pogum, ne za vero in otroke se podam v ljubo domovino. To je geslo za katerega mora biti pogum. Torej na veselo svidenje onstran Luže. Vaš rojak in prijatelj Paul Zorko.

Tem potom se javno zahvaljujem g. Leo Zakrajšku za njegovo izvrstno postrežbo takom mojega bivanja v New Yorku. Priporočam vsem rojakom, kateri nameravajo oditi v stari kraj, da se obrnejo na njegovo trdiko. Pozdravlja vse prijatelje in znance

Louis Pirc.

Preden se podam na parnik še enkrat pozdravljam vse rojake po celi Ameriki. Ključem vsem, na veselo svidenje v Jugoslaviji! Joseph Dragan.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsek delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati

prave slike socializma.

Naročnina znaša \$2.50 na leto.

\$1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC,

3636 W. 26th St.,

CHICAGO, ILLINOIS.

NEVESTA JE CELA.

Kdor jo še nima, je sedaj ugodna prilika, da si jo dobi. Krasna "Miljonska nevesta" je komplet roman v 44 zvezkih ter stane samo \$2.50 poštine pristo. Regularna cena je \$5.28. Z naročilom pošljite money order ali poštne znamke.

PAULA BERGER

3125 S. Harding av., Chicago, Ill.

"Ne napaenajte vaših oči!"

Prilite k nam in dajte, da vam naš zdravnik preliče oči in priporoči očala.

Izvedence za primerjanje in vreditev prvih nasvetnikov.

A. SAVOLAINEN,

Optometrist, 3125 S. Harding av., Chicago, Ill.

ALI POTREBUJETE POČITEK?

Se li počutite zvečer po končanem delu zmučeni in še vedno utrujeni? Ali čutite zjutraj ko se prebudite, omotico, v ustih slab okus, glavobol ali celo mogoče zapoko? To je gotovo znamenje, da vaši prebavni organi ne delujejo redno in pravilno in da je odvajanje blata v neredu. Ne odlašajte, temveč vzemite takoj "SLAVISH CROWN BITTER WINE TONIC" pred jedjo in predno ležete zvečer k počitku. To zdravilo vam pomaga izliti vaša čreva vseh zastalih snovi neprebavljene hrane, katere povzročajo strupene plime v vašem notranjem sistemu. Vaša čreva bodo redno delovala, okus hrane vam bo slastnejši in najglednejše je to, da se boste odpočili boljše po noči in se počutili svežega v jutro, kadar vstanete. Napredaj je v vseh lekarnah, lahko pa tudi pišete na J. B. Scheurer Co. 17 W. Austin Ave., Chicago, Ill.

PRODA SE

lep kosa zemlje — dve stavbiščji — (corner lots), široke so 85' čevljev in dolge 125' čevljev. Nahajajo se v sredini slovenske naselbine v Pennsylvaniji. Lepa prilika za trgovino, le en blok od tlakovane ceste in v bližini tovarnih in premogorov. Proda se radi odhoda. Kateraga zanima, naj nikar ne zamudi te ugodne prilike, in naj se hitro izglas za nadaljša pojasnila na upravnistvo "Prosveta" osebno ali pisмено. Cena po dogovoru. Naslov je "Zemljišče", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAZNAILO ROJAKOM

v La Salle, Ill., in okolici. Kupil sem gostilno in poslopje od Mr. Matt Kompa, kjer bom nadaljeval s to obrtjo.

Priporočam se vsem Jugoslovancem za obisk moje gostilne. Potniki dobe pri meni prenočišče; snažne sobe so vedno na razpolago. Točim najboljše vrste raznih pijač, imam dobre smodke, itd. Oglasite se pri meni in se prepričajte. Za točne in dobro postrežbo jamči

VALENTIN CIGOLLE,

1026 — 1st Street, La Salle, Ill.

Vsem Jugoslovancem mesta Chisholm in v bližnji okolici:

Za boljše ugodnost onim, ki potujejo in ljudem kateri nameravajo poslati večje svote denarja v staro domovino, smo vredili tako, da napravimo naše draft čke v Amerikihih dolarjih na PRVO HRVATSKO ŠTEDIONICO. Ta banka ima večje število svojih podružnic na Kranjskem, Štajerskem in na Koroskem. Švedski draft čeki morajo biti za najmanj \$500.00. Stroški za to so zelo mali. Valed tega se nadejamo, da bodo Jugoslovanci se poslužili tega.

Poleg tega pa mi pošljite denar v Jugoslavijo po dnevnih kurznih cenah in potem naših direktnih svazem lahko damo zelo nizkano ceno, hitrojo uslugo kot kdo drug. Oglasite se na naši banki in vaš rojak J. Orholt, vam bode vse točno pojasnil kako je najboljšje poslati denar v Jugoslavijo. Ako ne morete priti osebno, tedaj pišite v vašem jeziku. Banka je odprta vsak dan od 9 do 5 ure. V sobotah pa tudi od 7 do 8 ure zvečer.

FIRST NATIONAL BANK

GUST CARLSON, Pres.
G. L. TRAIN, Cashier.
R. MATTHEI, Vice Pres.
J. OSBOLT, Asst. Cashier.

ZAHVALA.

Podpisani se prav lepo zahvaljujem vsem rojakom in rojakinjam, ki so mi kaj pomagali in darovali, da sem lahko šel iskat zdravniške pomoči v bolnišnico v Rochester, Minn. Tukajšnji doznaci zdravniki niso upali me ozdraviti in valed tega sem bil prisiljen iskati pomoči pri boljših zdravnikih. Torej še enkrat lepa hvala vsem darovalcem in nabiralec, ki so mi pomagali, da sem lahko šel v bolnišnico. Nabiralec so: Ludvik Champa, Frank Korosheta in John Domevšek. Vas pozdravljam. John Mihelič, Washoe, Montana.

PATENTI

Plačite po malo kajlice za poslanje v tuzajskih in patentih. Katero vam pošljem

ZASTONJ

Imam 30 letno shujšajo kot odvetnik za patente, toraj vse vaše potrebne glade patenta so točno izvede. Moj urad je le par kurznikov od Chicago. Patente shujšajo in so jih lahko točno vrsto to delo. Pošljite mi vaše iznajdbe za pregled.

Plačite mi še danes v vašem jeziku.

A. M. WILSON,

Registered Patent Attorney, 315 Victor Bldg., Washington, D.C.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekateri so direktno napeljavljivi. Vsek naj bo zalo previden in se vselej, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravnistvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povzod. Torej bodite previdni, če se pa nabrišete, tedaj vse to pripišite sami sebi in ne nam.

Upravitelj.

POZOR SLOVENCI!

Ako si želite osvežiti in dobro prežrati sebe, kar bo zelo koristilo vašem zdravju, tedaj obiščite rojaka Anton Mladiča v kramnem naravnem okraju v Algonquin, Ill., ki je le 45 milj severozapadno od mesta Chicago. Tu je izvrsten ribolov, dobra kuhinja, čedna prenočišča, izvrstna dobra studenčna voda, godba in ples vanki soboto. Mnogo druge raznovrstne zabave. Vlaki vozijo trikrat dnevno, ob 7, 11 uri popoldne in ob 3 in 5 uri popoldne iz North Western postaje. Z avtomobilem pa pojedite po Milwaukee Ave., Rand Road, Burlington in do Algonquina.

Uljudno se priporoča za "Summer resorts" lastnik

ANTON MLADIČ,

Telephone 10 River Road, Algonquin, Ill.

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

bom zopet dobil iz starega kraja. Popravljaj, kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, kateregako izdelka.

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

PREKLIC!

S tem se preklicuje PIKNIK ali izlet, katerega je nameravalo prirediti slovensko pevsko društvo "PREŠEREN" dne 29. avgusta t. l. na KLUBOCARJEVI farmi v Sharpburgu, Pa. Piknik se ne bo vršil zaradi neugodnosti, katere so nastale pri zadnjih izletih (piknikih). Valed tega, cenjeni slovenski in hrvatski rojaki in rojakinje mesta Pittsburgh in okolice blagovolite vzeti to naznanje.

Tisti pa, ki ste že kupili vstopnice jih lahko hranite za prvo veselico, ki jo bo priredilo društvo "PREŠEREN" v kratkem, ker bodo te vstopnice veljavne. V slučaju pa, da bi kateri zahteval nazaj svoj denar za plačano vstopnico, naj se izglas pri odboru in deer vsak terek in petek pri pevskeh srečanjih in dobi denar. Spoštovanjem za pevski zbor "Prešeren" Ivan Varoga.

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Vse se strinja s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki glašajo v Prosveti. — V zalogi manj vse blago za vsakdanje potrebe je zmerno cenil.

ANTON ZORNIK,

Hormonia, Pa.

Zgornja slika predstavlja štiri jugoslovanske prostovoljce, ki so se povrnil iz Jugoslavije. Moški s slamnikom na glavi je uradnik ameriškega Rdečega križa, ki deli prostovoljem novo spodnjo obleko.

plačala samo prevozne stroške teh prostovoljcev, je težko opisati bedo, ter pomanjkanje teh rečev, ker niso imeli nikogar, ki bi zanje poskrbel. Bili so brez vsakih denarnih sredstev, oblečeni in takorekoč v cape in velika večina izmed njih je prej stanovala daleč proč od New Yorka.

Kot velika večina Jugoslovancov v Ameriki, so bili tudi ti po polju rudarji ali pa tovarniški delavci, torej njih prejšnje bivašče v osrednjem zapadu in nekateri so pa še bivali predno so se odpravili v njih staro domovino boriti se za svobodno Jugoslavijo, na daljnem zapadu in mestih ob pacifični obali. Naravno je, da so si vsi želeli odpotovati v kraj, kjer so prej bivali. Valed tega so tudi vsi želeli, da bi najprej sporočili svojim znancom in prijateljem v naselbinah, kjer so pred odhodom bivali, o svojem pošljijo potrebni denar, za nadaljnjo potovanje.

Kakor hitro je ameriški Rdeči križ zvedel o prihodu teh prostovoljcev in v kako slabem položaju se nahajajo, je takoj odredil, da se jim pomaga, kolikor bodo le dopuščala sredstva.

Kazne jugoslovanske dobrodelne organizacije so imele okrog 8.000 dolarjev prispevkov, toda ta vsota ni niti oddalec zadostovala za vse trnive se prostovoljce. Valed tega je prisloko na pomoč ameriški Rdeči križ, pomagaj iz svojih sredstev onim, ki so bili potrebni pomoči — namreč vozniki: Kupil je vozni listek vsakemu prostovolju, ki ni imel ali dobil potrebnih gmotnih sredstev, brozjavil njihovim sorodnikom ali prijateljem in znancom, da bi poleg tega je pa še vsakemu dal boliko denarja, da je imel za prvo potrebo na potovanju. Poleg tega je preskrbel, da so se vsi pospali, da je vsakdo dobil svojo spodnjo obleko kakor tudi čevlje. Kajti vsi prostovoljci so

VARUH TUJEZEMSKE LASTNINE VNE TUJCEM ZAPLENJENO LASTNINO.

New York, N. Y. — Iz urada "Ameriškega Rdečega križa", infor. oddelek se poroča sledeče: Glasom odredbe št. 252, katerega je sprejel 66. kongres 5. junija 1920 bo varuh tujezemske lastnine vrnil zaplenjeno lastnino podanikom gotovih inozemskih držav.

Zaplenjena lastnina bo vrnjena naslednjim osebam:

Bivšim sovražnikom, ki so sedaj državljani ali podaniki nevtralnih ali zavezniških držav, kot je Čehoslovakija, Poljska, Rumunija, Jugoslavija, Italija, Francija, Belgija, Danska, in podanikom svobodnega mesta Odanske.

Nadalje Nemcem ali podanikom Avstro-Ogrske, ki so bili internirani za časa vojne in sedaj živijo v Zdr. državah. — Ženam ki so bile podanice Zdr. držav ali kake druge zavezniške ali nevtralne države, in ki so se poročile s podaniki Nemčije ali Avstro-Ogrske pred 6. aprilom 1917 in ako niso dobile denarja ali posestva od podanika kake sovražne države. — Nadalje je diplomatičnim in konzularnim uradnikom

Iz glav. urada S. N. P. J.

IZID IZKREDNIH VOLITEV

glavnih odbornikov S. N. P. J., ki se so vršile od dne 10. junija, 1920, pa do 4. avgusta, 1920, za izpraznjena mesta v glavnem odboru.

Za glavnega tajnika:		Za glavnega blaginjaka:		Za glavnega porotnika:	
Štev. dr.	M. J. Turk/Joh. Vogrich	Bruschmid	F. S. Tauscher	L. Chausse	J. Kravitz
1.	43	32	5	9	22
2.	80	80	6	6	9
3.	65	31	10	24	32
4.	56	2	54	56	56
5.	128	89	7	31	69
6.	63	12	43	12	44
7.	30	6	28	1	26
8.	51	2	45	4	2
9.	58	15	36	7	35
10.	57	10	12	37	20
11.	32	2	30	8	8
12.	46	17	20	9	18
13.	1	51	12	27	38
14.	49	36	2	12	5
15.	157	14	130	19	152
16.	37	24	8	15	26
17.	15	13	2	16	21
18.	157	7	145	5	156
19.	104	104	104	104	104
20.	55	20	11	19	18
21.	23	10	3	5	9
22.	33	14	16	4	9
23.	36	16	9	2	10
24.	8	8	8	8	8
25.	38	84	1	3	8
26.	22	17	2	3	12
27.	11	8	3	3	7
28.	38	38	38	38	38
29.	31	18	12	1	19
30.	59	2	57	8	53
31.	17	16	1	13	4
32.	31	19	10	3	12
33.	44	24	19	1	9
34.	28	9	12	11	14
35.	23	4	13	6	11
36.	18	7	7	4	8
37.	6	6	6	6	6
38.	37	5	27	4	12
39.	28	2	10	16	10
40.	64	57	5	4	20
41.	20	2	2	16	24
42.	53	13	19	21	24
43.	18	1	19	1	11
44.	28	5	20	3	17
45.	54	48	2	4	3
46.	50	44	2	4	5
47.	28	2	23	3	13
48.	1	13	9	3	3
49.	7	7	7	7	7
50.	49	13	31	11	26
51.	47	3	36	8	23
52.	23	3	20	21	21
53.	12	2	39	11	19
54.	54	54	54	54	54
55.	42	42	42	42	42
56.	33	11	1	22	1
57.	47	21	10	16	21
58.	20	8	7	5	15
59.	17	10	9	5	14
60.	140	10	140	2	11
61.	13	10	3	2	52
62.	56	56	56	56	56
63.	25	18	6	1	23
64.	9	9	9	9	9
65.	19	3	16	5	25
66.	31	16	14	3	29
67.	29	29	29	29	29
68.	35	6	16	17	24
69.	54	49	1	4	48
70.	42	3	39	6	42
71.	22	6	8	4	16
72.	12	5	8	6	8
73.	117	27	78	18	33
74.	4	6	30	1	8
75.	17	11	4	6	7
76.	38	38	38	38	38
77.	34	16	8	10	26
78.	98	20	70	8	83
79.	19	19	7	3	19
80.	10	27	1	2	23
81.	25	27	1	7	23
82.	55	17	20	18	11
83.	41	3	21	17	17
84.	44	29	15	20	15
85.	9	9	9	9	9
86.	28	2	24	2	16
87.	44	11	8	25	11
88.	20	1	18	6	15
89.	31	24	6	15	10
90.	45	9	39	4	43
91.	68	22	48	3	5
92.	15	9	5	3	13
93.	130	62	31	39	45
94.	47	1	46	12	35
95.	52	12	34	6	38
96.	30	17	22	22	17
97.	45	42	3	42	3
98.	23	23	23	23	23
99.	19	18	1	12	7
100.	43	40	3	43	43
101.	36	30	6	36	36
102.	60	29	11	20	11
103.	31	3	30	9	9
104.	48	48	48	48	48
105.	39	6	21	6	14
106.	119	68	51	40	79
107.	18	16	2	18	16
108.	70	70	70	70	70
109.	21	9	13	2	19
110.	54	29	18	7	25
111.	14	4	10	1	13
112.	23	2	23	18	5
113.	30	2	20	10	20
114.	9	4	3	9	4
115.	40	2	40	4	40
116.	10	2	8	6	4
117.	40	2	44	1	45
118.	35	13	22	8	26
119.	17	17	17	17	17
120.	61	6	49	6	61
121.	17	2	7	11	3
122.	13	7	2	3	11
123.	30	21	9	6	22
124.	22	22	22	22	22
125.	40	40	40	40	40
126.	21	18	3	2	21
127.	9	4	2	3	8
128.	24	4	3	17	1
129.	10	7	3	1	9
130.	12	1	37	3	35
131.	5	3	3	3	3
132.	12	12	12	12	12
133.	30	30	30	30	30
134.	23	4	18	14	3
135.	23	18	5	3	19
136.	18	18	18	18	18
137.	15	15	15	15	15
138.	7	7	7	7	7
139.	27	27	27	27	27
140.	74	9	18	45	16
141.	28	18	5	18	5
142.	28	24	3	3	25
143.	39	14	17	8	17
144.	12	11	8	8	10
145.	26	17	8	10	24
146.	16	12	1	13	34
147.	30	4	29	11	19
148.	17	13	4	8	9
149.	14	9	5	2	12
150.	19	19	19	19	19
151.	18	11	4	9	9
152.	4	2	2	4	4
153.	40	2	40	40	40
154.	10	2	8	6	4
155.	40	2	44	1	45
156.	35	13	22	8	26
157.	17	17	17	17	17
158.	61	6	49	6	61
159.	17	2	7	11	3
160.	13	7	2	3	11
161.	30	21	9	6	22
162.	22	22	22	22	22
163.	40	40	40	40	40
164.	21	18	3	2	21
165.	9	4	2	3	8
166.	24	4	3	17	1
167.	10	7	3	1	9
168.	12	1	37	3	35
169.	5	3	3	3	3
170.	12	12	12	12	12
171.	30	30	30	30	30
172.	23	4	18	14	3
173.	23	18	5	3	19
174.	18	18	18	18	18
175.	15	15	15	15	15
176.	7	7	7	7	7
177.	27	27	27	27	27
178.	74	9	18	45	16
179.	28	18	5	18	5
180.	28	24	3	3	25
181.	39	14	17	8	17
182.	12	11	8	8	10
183.	26	17	8	10	24
184.	16	12	1	13	34
185.	30	4	29	11	19
186.	17	13	4	8	9
187.	14	9	5	2	12
188.	19	19	19	19	19
189.	18	11	4	9	9
190.	4	2	2	4	4
191.	40	2	40	40	40
192.	10	2	8	6	4
193.	40	2	44	1	45
194.	35	13	22	8	26
195.	17	17	17	17	17
196.	61	6	49	6	61
197.	17	2	7	11	3
198.	13	7	2	3	11
199.	30	21	9	6	22
200.	22	22	22	22	22
201.	40	40	40	40	40
202.	21	18	3	2	21
203.	9	4	2	3	8
204.	24	4	3	17	1
205.	10	7	3	1	9
206.	12	1	37	3	35
207.	5	3	3	3	3
208.	12	12	12	12	12
209.	30	30	30	30	30
210.	23	4	18	14	3
211.	23	18	5	3	19
212.	18	18	18	18	18
213.	15	15	15	15	15
214.	7	7	7	7	7
215.	27	27	27	27	27
216.	74	9	18	45	16
217.	28	18	5	18	5
218.	28	24	3	3	25
219.	39	14	17	8	17
220.	12	11	8	8	10
221.	26	17	8	10	24
222.	16	12	1	13	34
223.	30	4			

Slovanaki Rudar, šte. 182. Črtan zopet sprejel: Robert Samarija, c. 25492. Narodni Osm. šte. 183. Novo pristopili: Agnes Kalandzian, c. 34163. Jack Novakovich, c. 34164. Joseph Crisandio, c. 34166. Verónica T. Crisandio, c. 34166. John L. Dolan, c. 34167. Plinski Raj, šte. 185. Črtan: Mary Turk, c. 27339. Jugoslovanci, šte. 186. Črtan: Frank Muhle, c. 26216. Sinovi Složne Domovine, šte. 190. Črtan: Blaž Yodeta, c. 29931. Martin Pinkovec, c. 23592. Novo pristopila: Tereziya Silver, c. 34168. Abazija, šte. 191. Novo pristopila: Joseph Sirich, c. 34169. Joseph Skender, c. 34170. Miha Bačković, c. 34171. Jos. Lukavica, c. 34172. Venera, šte. 192. Novo pristopila: Anna Svigel, c. 34173. Hilda Christy, c. 34174. Keewatin, šte. 194. Črtan: Nik Samarija, c. 33283. Slovensko Hrvatska Slova, šte. 197. Črtan zopet sprejel: Marko Toljan, c. 2694. Slovenski Kmetovalci, šte. 198. Novo pristopila: Frank Christoff, c. 34175. Složni Slovanci, šte. 200. Črtan: Andy Spavac, c. 24848. Tony Novinski, c. 33296. Val. Kraus, c. 34182. Anton Kodrich, c. 21138. Novo pristopila: Anna Skerija, c. 34176. Narodni Bratje, šte. 202. Novo pristopila: Louis Mitchell, c. 34177. Margaret Mitchell, c. 34178. Kaniak, šte. 204. Črtan: Frank Grablove, c. 30781. Leo Tolstoj, šte. 205. Črtan: Joseph Priznik, c. 30195. Mullan, šte. 214. Novo pristopila: Mike Skulic, c. 34179. Virginija, šte. 215. Novo pristopila: Peter Markovich, c. 34180. Columbine, šte. 218. Črtan: Dan Galovich, c. 26314. Zarija Svoboda, šte. 219. Novo pristopila: Agnes Mese, c. 34181. Slova v Tugini, šte. 224. Črtan zopet sprejel: Mihael Madbo, c. 21157. Zbudi se Slovan, šte. 226. Novo pristopila: Frank Markovec, c. 34182. Utah, šte. 227. Črtan zopet sprejel: Jacob Tomaskin, c. 29376. Črtan: Anton Pezaris, c. 33510. Novo pristopila: Peter Peternell, c. 34184. Anton Markovic, c. 34185. Joseph Krizan, c. 34186. Biser, šte. 228. Črtan zopet sprejel: Barba Skerbinac, c. 18672. Hajski Glas, šte. 230. Novo pristopila: Gali Caneff, c. 34183. Bratska Slova, šte. 238. Črtan: Matt Tomac, c. 25532. Luna, šte. 239. Novo pristopila: Geo. Gwerc, c. 34187. Frank Kocjan, c. 34188. Slovensko Hrvatska Slova, šte. 241. Novo pristopila: Matt Kravandace, c. 34189. Stauntonski Slovenci, šte. 242. Črtan zopet sprejel: Jacob Podbevisak, c. 30629. Skrb za Prihodnost, šte. 244. Črtan: Alois Luketic, c. 26589. John Sison, c. 24088. Alois Kristan, c. 16213. Joseph Kovacic, c. 16653. Novo pristopila: Cvitan Boldo, c. 34190. Prosveta, šte. 245. Novo pristopila: Frank Osekard, c. 34191. Delavec, šte. 257. Črtan: Peter Sturek, c. 31172. Slovenski Bratje, šte. 258. Črtan: Stevo Barko, c. 33528. Ljubeceni Bratje, šte. 263. Umrl: Mato Dolenc, c. 32440. Prvi Majnik, šte. 268. Črtan: Damjan Mestnik, c. 22290. John Oblak, c. 25215. Slovenska Strana, šte. 269. Črtan: Frank Shafnik, c. 22495. Novo pristopila: Anna Cerne, c. 34192. Anton Fabjan, c. 34193. Kmetijska Nada, šte. 273. Črtan: Joseph Bokovina, c. 27577. S. Bokovina, c. 29757. Nanos, šte. 278. Črtan: Adolf Anžič, c. 30608. Mississippi, šte. 286. Novo pristopila: Tereziya Penca, c. 34194. Slovenska Gorica, šte. 287. Črtan: Stefan Ivanovik, c. 30450. Fredericktown, šte. 288. Umrl: Mary Poval, c. 33299. Zmaga, šte. 290. Črtan: Frank Dime, c. 24812. Joseph Jenček, c. 29140. Novi Pastir, šte. 293. Novo pristopila: John Lacey, c. 34195. Zvezda, šte. 297. Črtan: Ignac Cusnik, c. 20313. Novo pristopila: Dan Chagenevich, c. 34196. Milotin Stevovich, c. 34197. Studenec, šte. 298. Novo pristopila: Joseph Sever, c. 34198. Jacob Ivec, c. 34199. Napredni Slovenci, šte. 300. Črtan: Marko Matovich, c. 32346. Umrl: Matt Kershal, c. 25637. Pomoč Bratu, šte. 302. Črtan: Agnes Simek, c. 32480. Gorjanski Jezero, šte. 306. Črtan: John Gazvoda, c. 24953. Novo pristopila: Julija Begovic, c. 34200. Andrej Begovic, c. 34201. Iuh, šte. 314. Črtan: Frank Dosovich, c. 28202. John Marinič, c. 25308. Frank Hiti, c. 34225. Umrl: Alois Kosbir, c. 1913. Novo pristopila: Karl Gornj, c. 34202. Anton Markovich, c. 34203. Bara Bukovac, c. 34204. Jadranska Vih, šte. 317. Novo pristopila: Sara Rebit, c. 34205. Jan Hus, šte. 321. Črtan: Ivan Slavček, c. 32539. Vila Veljista, šte. 323. Črtan: Ivan Vukovich, c. 27644. Umrl: Barbara Osterman, c. 27980. Prvi Maj, šte. 331. Novo pristopila: John Hendrak, c. 34206. Slovenska Republika, šte. 335. Novo pristopila: Mary Kerlikar, c. 34207. Gorski Kotar, šte. 339. Novo pristopila: Jerry Mrazar, c. 34208. Bratje Ljubeceni, šte. 340. Novo pristopila: Barioff Federal, c. 34209. Zdruceni Slovenci, šte. 344. Novo pristopila: Joseph Zepanec, c. 34210. Dalmatinsko Slovenska Slova, šte. 347. Črtan: Jure Vukic, c. 29769. Slova Brata, šte. 350. Novo pristopila: Marko Padjan, c. 34211. Slovenska Slova, šte. 353. Črtan: Victor Zukic, c. 30282. Prvi Maj, šte. 356. Novo pristopila: Andrew Zapisa, c. 34212. Antonija Bratka, c. 34213. Mike Pitar, c. 34214. Hrvatski Sokol, šte. 357. Črtan: George Sebaj, c. 25523. George Zorich, c. 28407. Novo pristopila: Pavle Sierlic, c. 34215. Ivan Brozic, c. 34216. Čin na Jadranskom Morju, šte. 360. Črtan: John Mihce, c. 30676. Slovenski Premagari, šte. 366. Novo pristopila: Jovo Lukic, c. 34217. Vstani Slovan, šte. 367. Novo pristopila: Rade Zrnich, c. 34218. Jugoslavija, šte. 372. Novo pristopila: Nikola Vojkic, c. 34219. Svoboda, šte. 379. Novo pristopila: Louis Pustaj, c. 34220. Slava, šte. 382. Črtan: Mary Lever, 32239.

Notranje zadeve organizacije.

La Salle, Ill. — Društvo "Sokol" je na svoji zadnji redni seji dne 8. avgusta vzelo v pretres zapisnik seje gl. odbora.

Naslovo društvo je proti nameri gl. odbora, da bi se znižal kvorum seje gl. odbora iz dve tretjini na polovico. Ako bi članstvo sprejelo sugestijo gl. odbora, potem bi se koncentrirala vsa moč seje gl. odbora v rokah par članov in to je istih, ki so vposleni v gl. uradu in v tem slučaju imajo polno moč gl. uradniki ukrepati, ki so uslužbeni jedne.

Da bodo glede plač in delovnih moči ukrepani v svoj prid, se razume.

Zato smo odločno za to, da kvorum seje ostane dvotretjinski kot je sedaj. Da se pa bodo vsi gl. odborniki udeleževali seje, naj se pa v uporabi pravila, saj zato jih imamo. Ako se kak gl. odbornik ne udeleži polne seje gl. odbora, mora takoj podati svojo resignacijo; le bolezen je opravičljiva.

Apeliramo na vsa bratska društva, da tako podvzamejo potrebne korake, da se nam ne bodo kratile pravice, katere nam dajejo naša pravila.

Za društvo "Sokol" št. 98 SN-PJ: Ignac Volk, tajnik; Frank Kolar, predsednik; Thomas Golobich.

DOPISI.

Cleveland, O. — Pred nedavnim je prišla akcija za nabiranje prispevkov, da se postavi spomenik najboljšemu slovenskemu dramatik in pisatelju Ivan Cankarju. Toda celotna akcija je nekako zaspala. Kaj je vzrok, ne vem in tudi ni moj namen, da bi o tem obširneje razpravljali.

Slovensko dramatično društvo "Ivan Cankar" je končno sprevidelo, da mora samo vzeti celotno akcijo v svoje roke, da se uredi in ta plemenita ideja, in v ta namen je razposlalo na društvene tajnike apel za nabiranje prostovoljnih prispevkov za spomenik Ivan Cankarju kakor tudi potrebne knjižice.

Ali je Ivan Cankar vreden spomenika ali ne, govorijo njegova dela. Samo ena knjiga, katero je spisal Ivan Cankar, bo nam odgovorila, da je zaslužil več, kot samo spomenik, izklesan iz kamena ali vlit iz bronu. Toda ljudstvo ne zna ceniti zaslug živčevca, preganja ga, zasramuje in zaničuje. Po smrti pa slavošepi. Kdor je prečital samo eno njegovih knjig, n. pr. "Erotiki", ali "Volja in moč", ali Bela krizanema", "Jakob Ruda", "Kralj na Betajnovi", "Pohujkanje v dolini Sent Florijanski", "Gospa Judit", "Za Križem", "Za narodov blagor", "Hlapec Jernej in njegova pravica", "Lepa Vida" in sicer s razumom, bo takoj sprevidel, da je ta pisatelj in dramatik zaslužil več, kot samo spomenik. Toda največ, kar mu more slovenski narod dati, je spomenik.

Skozi vsa njegova literarna dela se vleče kot rudača nit ljubezen do slovenskega naroda, katerega sin je bil sam in kateremu je dal vse, kar je imel: svoje znanje, svoje življenje in umri je tudi za njega. To, kar je dal Ivan Cankar slovenskemu narodu, je nemogoče kupiti na trgu.

Marsikdo bo rekel, saj so še drugi slovenski pisatelji. Da gotovo so, toda onega, ki je vihtel bič v podobi svojih romanov, po vesti in dramatičnih del, po avstrijski avtoritaciji, ki je poleg hodil bos, raztrgan in lačen, ni več.

In slovenski narod bi ga potreboval še danes in sicer bolj kot kdaj prej. Toda prepričan sem, da se bo vresničila njegova beseda, katere uresničenje ni mogel čakati, namreč, da se bo slovenski narod odresel in raztrgal spone in verige, v katerih ga ima videnjenega banda talarjev in frankov.

Priporočam vsem rojakom, da si izposodijo, ako jih ne morejo kupiti, Ivan Cankarjeva dela in da iste pazno prečitajo, ker šele potem boste znali ceniti njegove krasne romane in povesti.

Apeliram na vse one rojake, ki so že dobili potrdilne knjižice in ki jih še bodo, da naj jih nikar ne vrnejo praznih, ampak naj iste izpolnijo in na ta način pomagajo postaviti spomenik Slovenecu, ki ga je bolj zaslužil kot drugi. Vsa najmanjši dar bo od bor hvalno sprejel. — Josip Skuk, predsednik slov. dram. društva "Ivan Cankar".

Cvetar p. Avca, Gorjisko. — Nehote se spominjam onih srečnih časov, katere sem preživel med rojaki v Ameriki.

Odpotoval sem iz moje domovine leta 1910 v Zdr. države in se naselil v Brezy Hillu, Kans. kjer smo bili vsi bratje, akoravno ne poznani, v društvi in klubih. Bival sem med njimi do maja meseca leta 1914, ko me je prisilila želja zopet videti svojo družino, da sem odpotoval nazaj v mojo staro domovino. Srečno sem dospel k mojim dragim 20. maja 1914. Toda usoda mi ni pustila dolgo časa uživati srečo.

27. julija so nalepili nekeke rumene listke, na katerih je bil poziv, da morajo vsi sposobni moški odriniti nemudoma vsak k svojemu polku. Odšli smo pojdle še takoj drugi dan v vojašnice. Mesec dni pozneje smo se pa nahajali v pravem peklu, ako je kaj: nad nami, med nami in pod nami je grmelo, treskalo in bliskalo, kot da bi se odprlo peklo.

In zloglasni paragraf 14: Hočeš, nočeš, moraš. Tavalni smo štiri leta in pol v tej "godbi" sem in tja, veseli in doživeli, česar si ni nihče čedal ne želim tudi največjemu mojemu sovražniku. Videli smo ljudi brez rok in brez nog, mrtve živali, vsi in mesta porušena in požgana, polja, njive in travnike razorane, itd. itd.

1. januarja 1919 sem se povrnil nazaj na moj dom. Toda, o groza! Vse v razvalinah in niti spoznati nisem mogel, kje je stala prej moja borna kočica. Bil sem brez obleke, brez živila, brez strehe. Za silo sem si napravil mal breg in živl dot divja gozdna žival, in v njej bivalm še dandanes.

Oni, ki so nam vedno pridigovali: Le v boj za "domovino", so dosegli, kar so hoteli. A mi! Kolikor časa smo preživeli "kri za domovino", so nas poznali, a sedaj! Se nihče izmed teh gospodov nas ne pozna, še manj pa vpraša, česa potrebujemo. Toliko hvalisanje, slavošepov je že bilo o samoodločbi narodov, da so se slehernega bolela ušesa, in sedaj je vse to pozabljeno, pokopano.

Obrnil sem se za pomoč do svojih rojakov in prijateljev v Zdr. državah, ki so se odzvali in prispevali po svoji moči. Vsem tem moja najiskrenejša zahvala, posebno pa še mojemu bratu, ki je nabiral te prostovoljne prispevke.

Darovali so sledeči: Frank Kovacic \$6.75; po pet dolarjev so darovali: Marta Kovacic, društvo SDPZ v Brezy Hillu, društvo SSPZ istotam, in Radolf Humar; društvo SNPJ tri dolarje; Frank Cerne dva dolarja; Mike Anzlo en dolar, 50c; po en dolar: Martin Stefanic, John Deban, Adolf Kurent, Ema Mengin, John Zordani, Jofef Zordani, John Klopick, Frank Gartner, Frank Gartnerjev sosed, Katarina Komick, Karl Vorina, Jurij Laper, John Dobrava, Frank Masel in Frank Vezovick; John Cerne 75c; po 50c: Andrej Govejek, Alois Larka, Frank Zindaric, Filip Podolnik, Anton Home, in John Strah.

Najzanimivejša bvala je enkrat vsem darovalcem posebno pa še mojemu bratu. — Pozabil vas ne bom nikdar. — Josip Kovacic, Cvetar p. Avca, Gorjisko.

Springfield, Ill. — Opazil sem že več dopisov, v katerih doplnjajo v splošnem odobravajo dejstvo, da so na Koroskem ubili hudice. Če drugi izrekajo svoje priznanje, kako naj potem jaz molčim, ki sem sam s Koroskega in doma pri

bižno samo šest milj od vas, kjer se je pripetilo. Na to sem pomislil, da ne morem molčati ampak napisati hočem kratek dopis in tako sem napisal rojake, da se je moja zibel "drguncala" na Koroskem.

Stajerci so mi že večkrat predlagali, da je Koroska zanič. Ne tako pomilovalno so mi rekli, da Korosci že kostonja nimajo in da na Koroskem ni drugega kot kamnje in vsepa samo brinjev grm. Priznaval mi je tudi kak Dolenjec, ki je oblagodarjen v vinski trto. Splošna sodba je pa bila, da imajo vsi Korosci večje ali manjše krofe, da govorijo popačeno slovenščino in da ne morajo izgovarjati črke "K". Vse to sem junaško in mirno ter tiho prenašal. Kaj sem pa hotel reči na vse to? Sedaj pa ta čin, izvršen ravno na Koroskem! Ne morem več molčati, ker je odgovor na vsa izvajanja, da smo Korosci za nič in podobno, tako enostaven, da bolj ne more biti. Ako se bo od sedaj naprej še kak Dolenjec hvalil s svojo vinski trto in Stajerec s kostanjem, mu bom pa rekel, le imejta vinski trto in kostonj, na Koroskem smo pa pokončali "in rogatega".

Drug vzrok, da sem napisal ta dopis, je pa ta, ker hočem seznaniti široko javnost, da imamo v Springfieldu naseljeni Slovenci tudi svoj lasten "Narodni dom". Morebiti se ne dviga tako ponosno in ne stoji na tako izbranem prostoru kot v kakih drugih slovenskih naselbinah, ali kar je glavno, da je naš.

Na "Delavski praznik", t. j. šestega septembra bo velika prireditve v tem "Narodnem domu", na katero najljubšeje vabim vse rojake v tej naselbini kakor tudi iz bližnje okolice. Na to prireditve pride tudi gl. urednik Prosvete, brat Jože Zavertnik, ki bo govoril o predmetu: Ustanove slovenskega naroda in njegova bodočnost v Ameriki in Jugoslaviji.

Radi tega pozivljem vse rojake, v tej naselbini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo tega shoda v polnem številu. Udeležiti bi se sploh morali vsi, oni, ki ostanejo v Ameriki in tudi oni, ki se nameravajo vrniti v staro domovino, ker predmet, katerega bo govornik obdeloval, je zanimiv za vse.

Po končanem govoru se vrši prosta zabava in ples. Nastopila bodo razna pevka društva. Omenim naj še, da pevsko društvo v Lincoln, Ill. nam še ni za gotovo obljubilo, ali se udeležijo te prireditve ali ne. Toda na tem mestu naj mu bo povedano, da ne bomo prej mirovali, dokler nam ne obljubijo da se udeležijo.

Naj se izrazim čisto na kratko, da naj pridejo vsi, katerim ni žal črtovalec per ur prostega časa izobrazbi in zabavi, kar potrebuje sleherni delavec, šestega septembra, na "Delavski praznik" v Springfield v Narodni dom. — Natančen program bo objavljen kasneje. — John Underwood.

Racine, Wis. — Od časa, ko sem poslal moj zadnji dopis v javnost, so se tukajšnje razmere zelo izpremenile na delavskem polju.

Mesto šteje po zadnjem ljudskem štetju 62 tisoč prebivalcev in polovica teh je sedaj brez dela. Pri tem pa niso všteti oni lenuhi, ki nikdar nič ne delajo. Mesto je suho, akoravno leži ob Michigankem jezeru. Gasiline so spremenili v razne prodajalne, mesnice, grobarje, prodajalne, prodajalne in oblike itd. Pričakovani smo, ko je nastopila splošna prohibicija, da se bodo živila pocenila. Toda, pripetilo se je ravno obratno. Poprej smo dobili velik kosarec dolgega piva za petico, sedaj pa moramo plačati petico za majhen kosarec slabe piva, ki je bolj podobna po barvi in okusi pomijam.

In s tako pijačo naj se krepčamo ubogi trpni, dočim imajo razni ljudski izkoriščevalci še vsakovrstne pijače dovajati na razpolago in kleti dobro založene. Kaj je tem mari prohibicija? Delavec je prisiljen pri vodo iz jezera. Ki je velikokrat tako gost, da bi jo moral prej preediti, da bi se ne ustavila v grlu.

Organizirano delavstvo tukaj je v zelo slabem položaju razni brivcev, ki edini še dobro napredujejo. Tukajšnja tovarna "Hamilton Beach Co." je vrgla na cesto vse svoje delavce in napovedala bo organizacijo in podala izjavo, da ne mara nitišar slišati o kakih delavski organizaciji. To bo vsaj odprlo oči še onim delavcem, ki spijo, da bodo vedeli pri prihodnjih volitvah glasovati.

Na društvenem polju se dosti dobro napreduje. Toda vsaka veselica ob nedeljah je postavno zabranjena v tem mestu, ker so zdeli modri možje v mestni upravi. Radi tega je društvo "Slovenec" št. 68 SNPJ. sklenilo prirediti vrtno veselico na dobro znani Knjastovski farmi v nedeljo 29. avgusta t. l. V imenu društva "Slovenec" najljubšeje vabim vse rojake iz Milwaukee. Čudnihi in So. Milwaukee, da se udeležijo veselice v najboljšem številu. Za vse potrebno bo skrbel veselilni odbor. To je zadnja veselica tega društva v tem letu. — Joe Radelj.

Chicago, Ill. — Zadnje poročilo, katero je bilo pridrženo v Prosveti tikajoče se stavke v delavniških klerikalnih, ki je last tvrdke E. Eiger Bros. & Co., je nekatere čikaške Slovence tako vznemirilo, da so naglase njih pokorne moške na urednika Prosvete, ki so zahtevali, da naj prekliče omenjeno vest, češ, da ne odgovarja resnici. Toda urednik Prosvete ni ustregel želji teh nedolžnih dušic, ki bi bile rade v javnosti čiste kot solnce, akoravno so pridno agitirale in hodile od hiše do hiše, da se zlomi ta stavka slavnika pri omenjeni tvrdki.

In kaj imajo sedaj za plačilo? — Danes same vedo, da jih superintendent omenjene tvrdke enostavno nazivlje "a bunch of seabs". Radovedna sem sedaj, ali bodo dotične slavnika, ki so takrat tako protestirali radi resničnega poročila v Prosveti in se zgražale, tudi sedaj poslane svoje pokorne moške na vodstvo omenjene tvrdke, da zahtevajo, da prekliče, da njihove žene niso stavkavke, ampak same pokorne sužnje, ki so trdili vedno na razpolago, če je treba zlomiti stavko.

Ni pa rečeno s tem, da so vse čikaške slavnika padle tako nizko. Večina slavnika je, ki se zavedajo in stojijo trdno v vrsti organiziranega delavstva in se tudi udeležujejo vseh prireditve, bodisi shodov ali sej ali piknikov, katere priredi organizacija "The united Hatters of N. A." podružnice št. 5, 9 in 22. Ta organizacija priredi 4. septembra t. l. svoj letni piknik v "Harms Grove", 4205 N. Western Ave. Pričetek točno ob drugi uri popoldne. Western Ave. pouljena kara vozi prav do vrat. Vrt, na katerem se vrši piknik je eden najlepših v Chicagu in posebno pripraven za družino.

Apeliram na vse zavedne slovenske slavnika, da se udeležijo tega piknika v polnem številu, da s tem pokažemo drugim narodnostim, da smo zavedni in da stojimo v vrstah organiziranih delavcev. Ako pa imamo v svoji sredi izdajice, pa to ni naša krivda.

Kličem na evjenje v soboto, dne 4. septembra v Harms Grove. — Organizirana slavnika.

Clinton, Ind. — V pasjih dneh je tudi navadno zelo vroče. In za delavstvo so v resnici prvi pasji dnevi sedaj, kar se more zahvaliti le sedanjim strankam, ki so na krmlu in katere lahko ohranimo v spominu izredno dobro prosperitetu za delavski razred. Kako dobri časi so za delavski razred, nam kažejo mnogostevilne stavke, brez katerih ne mine sedaj en dan v Ameriki. Merodajni krogi imajo za delavstvo le gluh ušesa, podpirajo pa privatne veleprodajnike, veleproftarje in druge ljudske izkoriščevalce.

Vesled tega je sveta dolžnost slehernega delavca, da je pravičen napram sam sebi in da ne glasuje več za stranko, katere kandidati, ko so izvoljeni, imajo samo batine za delavce, pred volitvami pa koš raznovrstnih obljub, s katerimi ga hočejo predepti. Vsa delavcev naj glasuje za kandidata, katerega amenjuje delavstvo, politično organizirano, ki bodo delovali v resnici za delavske koristi.

Ker so nam zopet vrinili našljo bo stavko, imamo torej več kot dovolj prostega časa. Tukajšnji dramatični odsek "Lavor" se budo pripravila na šolajro "Ne kliči vraga", ki vsebuje vsesplošno zabavno humorja. Ta šolajra bo vprizorjena 28. avgusta t. l. zvečer v navadni dvorani na sedmih ulici — Ch. Moskovitjev. Pričetek predstave točno ob sedmi uri zvečer. Po igri prosta zabava in ples, pri katerem sodeluje izvrstna godba. Vstopnina: Za gospode 50c, gospe in gosple 30c, in za otroke od petega do 15. leta po otoku od petega do 15. leta po otoku 15c. — Za svežo hladno pijačo decembra 1. l.

Novice iz Jugoslavije. — Kdo štiti milijonarje? Tako se izpraznjuje zadnji čas "gospodje klerikale" in liberali in debelo gledajo drug drugega v svojih glasilih, pod mislo pa se pomemljivo suvajo. Češ, saj se razume... Vprašanje je načel klerikalni manipulant s frazami. "Večerni list". Zaradi stanovanj je šlo. "Milijonarji naj sldajo hiše", tako je zavpil med maso ljudi, ki so brez stanovanj in ki so "takrat" mislili še na "pobuno". Misel samo je izprožil dr. Gosar — morda iz "idealnosti". — Mi smo to misel hoteli uravnati s našimi nasveti na pot, ki bi blivodila do njenega uresničenja. Toda "Večerni list" se je zbal, da bi kak nalivni morda stvar res vzel za resno, pa je takoj zaplinal: Glejte jih socialiste, milijonarje zagovarjajo, Kristin in Korun sta milijonarja, in to je dokaz! — Mi smo si bili na jasnem, da gre klerikalec le za lov na maso, tako pri tem, kakor tudi pri vseh drugih vprašanjih. Dr. Gosarja smamega so klerikalec in liberali polili s mrazo vodo, da ga strežijo iz omotice "prevelike idealnosti", ker je že preveč vneto računal po časopisu, koliko novih palač da bo do kime že krasilo "novo" Ljubljano. Prišlo je slednjiš tako daleč, da so klerikalec, ko je stvar prišla celo pred sodišče, začeli "napadati" liberalce, da štiti milijonarje. Dr. Tavcar kapadna, pa je napravil, ne razumevajoč "finto", usodno napako: Povedal je javnosti da klerikalec štiti milijonarje in to celo tuje, domd stranka hišnih posestnikov štiti "kvečjem" domače milijonarje. "Trboveljaki družbi je klerikalna vlada dovolila povikanje cen premogov, to je 120 milijonov letnega dobička več in 10 milijonov dobička od mestne občine ljubljanske! 8 tem povikanjem cen bo onemogočeno padanje cen življenjskih potrebščin in s 10 milijoni, ki jih Trboveljska družba dobi od ljubljanskega mesta, bo plačana Trboveljaki družbi njena palača v Ljubljani!" Tako se je nad klerikalni razuhudil župan ljubljanski, — in klerikalec so vzkliknili: "Oh, ta nerodni Tavcar ga pa polomi..." "Bratomorji" boj se bo potemtakem moral še vsakekor nadaljevati!... No, dr. Gosar je med tem, da končno res ne izgubi kredita pri milijonarjih, sklical brž vseh svojih 40 milijonarjev na sejo in je spokorno priznal svoje grehe, katerih se je nad milijonarji pregrešil a svojim par. 166. Milijonarji so spokorneu velikodušno odpustili njegov greh, — in sklenili, da so združijo in vladi milostno sezidajo veliko baraka za dva milijona kron, kamor naj se potem spravijo manj važni uradi, na zidanje hiš pa jih naj potem nikar nihče več ne "sili". Na podstržih v Ljubljani je prostora za 200 družin in baraka bo napravila prostor 36 družinam in kaj treba še več, — tako so mrmrali. — Torej stanovanjska beda ljubljanska je za letos "rešena" nemirnega življenja in — komedija kapitalistov končana. Kapitalisti pokažjo... Kdo štiti milijonarje?

Konsumno društvo za Slovenijo je te dni kupilo šolo bivšega "Schulvereina" v Šiški za svoto 270.000 K. V to šolo se premeste društvene pisarna in skladišča, ki so sedaj na več krajih raztresena. — Konsumno društvo za Slovenijo poseduje sedaj: v Šiški dve hiši, v Trzinu eno, na Savi eno, v Štoreh pri Celju eno in eno v Črni na Koroskem.

Med Avstrijo in Jugoslavijo ni več vojno stanje. — Z ozirom na to, da je st. germinatska mirovna pogodba ratificirana, ne obstoji več vojno stanje med našo državo in Avstrijo.

Novo znanje. Začelo se je tiskanje novih poštnih znamk, ki bodo veljale za vso kraljevino. Znamke s kronsko vrednostjo bodo veljale samo še do konca decembra 1. l.

in dober prizgizek bo najbolje preskrbljeno. — Osnbe, ki nastopijo v igri se: Levišar, bogat posestnik, Frank Režinik.

Polona, njegova žena, Amalija Režinik, Milka, njiju hči — Christiana Omahno, Metelkov Miha, krmeljov sin, Frank Mačelj, Andrej Cioč.

Odbor dramatičnega odseka "Lavor" najljubšeje vabi vse rojake v tej naselbini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo te prireditve v polnem številu. — Dramatični odsek "Lavor".

Novice iz Jugoslavije.

Kdo štiti milijonarje? Tako se izpraznjuje zadnji čas "gospodje klerikale" in liberali in debelo gledajo drug drugega v svojih glasilih, pod mislo pa se pomemljivo suvajo. Češ, saj se razume... Vprašanje je načel klerikalni manipulant s frazami. "Večerni list". Zaradi stanovanj je šlo. "Milijonarji naj sldajo hiše", tako je zavpil med maso ljudi, ki so brez stanovanj in ki so "takrat" mislili še na "pobuno". Misel samo je izprožil dr. Gosar — morda iz "idealnosti". — Mi smo to misel hoteli uravnati s našimi nasveti na pot, ki bi blivodila do njenega uresničenja. Toda "Večerni list" se je zbal, da bi kak nalivni morda stvar res vzel za resno, pa je takoj zaplinal: Glejte jih socialiste, milijonarje zagovarjajo, Kristin in Korun sta milijonarja, in to je dokaz! — Mi smo si bili na jasnem, da gre klerikalec le za lov na maso, tako pri tem, kakor tudi pri vseh drugih vprašanjih. Dr. Gosarja smamega so klerikalec in liberali polili s mrazo vodo, da ga strežijo iz omotice "prevelike idealnosti", ker je že preveč vneto računal po časopisu, koliko novih palač da bo do kime že krasilo "novo" Ljubljano. Prišlo je slednjiš tako daleč, da so klerikalec, ko je stvar prišla celo pred sodišče, začeli "napadati" liberalce, da štiti milijonarje. Dr. Tavcar kapadna, pa je napravil, ne razumevajoč "finto", usodno napako: Povedal je javnosti da klerikalec štiti milijonarje in to celo tuje, domd stranka hišnih posestnikov štiti "kvečjem" domače milijonarje. "Trboveljaki družbi je klerikalna vlada dovolila povikanje cen premogov, to je 120 milijonov letnega dobička več in 10 milijonov dobička od mestne občine ljubljanske! 8 tem povikanjem cen bo onemogočeno padanje cen življenjskih potrebščin in s 10 milijoni, ki jih Trboveljska družba dobi od ljubljanskega mesta, bo plačana Trboveljaki družbi njena palača v Ljubljani!" Tako se je nad klerikalni razuhudil župan ljubljanski, — in klerikalec so vzkliknili: "Oh, ta nerodni Tavcar ga pa polomi..." "Bratomorji" boj se bo potemtakem moral še vsakekor nadaljevati!... No, dr. Gosar je med tem, da končno res ne izgubi kredita pri milijonarjih, sklical brž vseh svojih 40 milijonarjev na sejo in je spokorno priznal svoje grehe, katerih se je nad milijonarji pregrešil a svojim par. 166. Milijonarji so spokorneu velikodušno odpustili njegov greh, — in sklenili, da so združijo in vladi milostno sezidajo veliko baraka za dva milijona kron, kamor naj se potem spravijo manj važni uradi, na zidanje hiš pa jih naj potem nikar nihče več ne "sili". Na podstržih v Ljubljani je prostora za 200 družin in baraka bo napravila prostor 36 družinam in kaj treba še več, — tako so mrmrali. — Torej stanovanjska beda ljubljanska je za letos "rešena" nemirnega življenja in — komedija kapitalistov končana. Kapitalisti pokažjo... Kdo štiti milijonarje?

Konsumno društvo za Slovenijo je te dni kupilo šolo bivšega "Schulvereina" v Šiški za svoto 270.000 K. V to šolo se premeste društvene pisarna in skladišča, ki so sedaj na več krajih raztresena. — Konsumno društvo za Slovenijo poseduje sedaj: v Šiški dve hiši, v Trzinu eno, na Savi eno, v Štoreh pri Celju eno in eno v Črni na Koroskem.

Med Avstrijo in Jugoslavijo

